ಮಾಂಕುಂದಾಳ್

ಯಶವಂತಿ ಎಸ್. ಸುವರ್ಣ

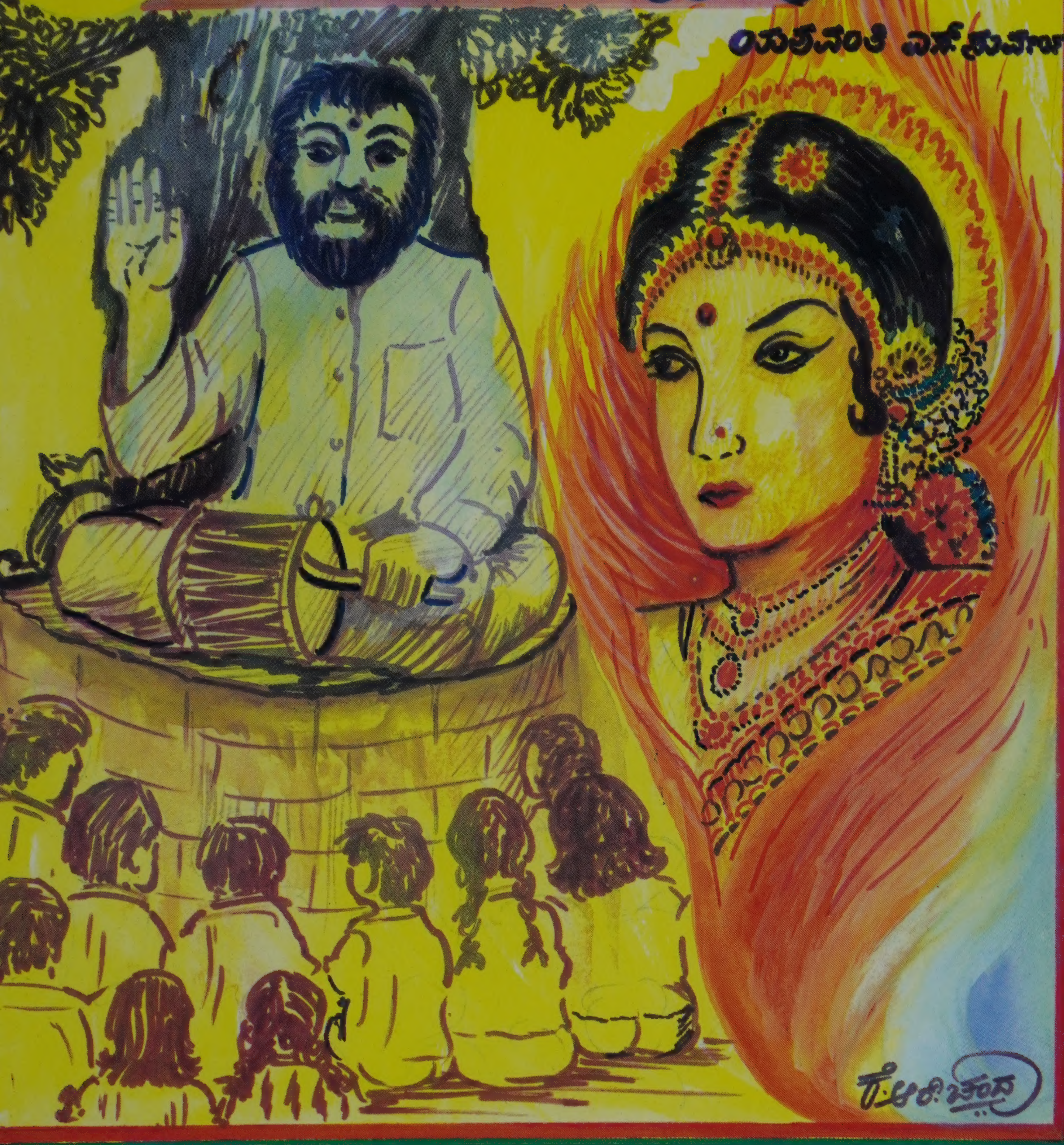

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ತುಳುಕತೆಕುಲು

'TULU SHORT STORIES FOR CHILDREN' SERIES
MAYANDAL by **Yashavanthi Suvarna.**
Published by Karnataka Tulu Sahitya Academy, Corporation Building, Lalbhag, Mangalore - 575003.

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ	:	1998
ಬೆಲೆ	:	ರೂ. 15
ಪುಟಗಳು	:	20
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ	:	ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಪ್ರಕಾಶಕರು	:	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಹಕ್ಕುಗಳು	:	ಅಕಾಡೆಮಿ
ಅಕ್ಷರ ಸಂಯೋಜನೆ	:	ಆಕೃತಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ಸ್, ಮೈದಾನ 4ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು - 575001
ಮುದ್ರಣ	:	ಪ್ರಕಾಶ್ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಬೈಕಂಪಾಡಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ, ನವ ಮಂಗಳೂರು - 575010

ಜೋಕುಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಕತೆಕುಲು - 9

ಮಾಯಂದಾಳ್

ಯಶವಂತಿ ಸುವರ್ಣ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು - 575003.

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆನ ಮದಿಪು

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್‌ದಿಂಚಿ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಪಂಡೊಂದು ಬತ್ತಿಂಚಿ ಅಜ್ಜಿ ಕತೆಕುಲು, ಪಾಡ್ದನದ ಕತೆಕುಲು ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ನಮ್ಮ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಅಕ್‌ಲ್ನ ಚರಿತ್ರೆನ್ ತೆರಿಪಾಯಿನ ಕಲ್ಪಾಯಿನ ವಿದ್ಯೆಲು. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್, ಸಿರಿ, ಅಬ್ಬಗೆ ದಾರಗೆ, ದೇವು ಪೂಂಜೆ, ಅಗೋಳಿ ಮಂಜಣೆ, ಪುಳ್ಕೂರು ಬಾಚೆ, ಪರತಿ ಮಂಗಣೆ ಇಂಚ ಏತೇತೋ ಆಂಜೊವು ಪೊಂಜೊವೆಲೆನ ಪುದರ್‌ಲೆನ್ ಕತೆಕ್‌ಲೆನ್ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಕೇಂಡೊಂದು ಕಲ್ತೊಂದು ಮಲ್ಲೆ ಆತೆರ್. ಒಂಜಿ ಕಾಲದ ಅಜ್ಜಿ ಅಜ್ಜೆರ್ನಕುಲು ಪುಳ್ಯೆಲ್ಲೆಗ್ ಪನೊಂದಿತ್ತಿನ ಕತೆಕ್ಲೆಡ್ ಕುಸಾಲ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್, ಕುಸೆಲ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಕನಕಟ್ಟುನ, ಗೇನ ಪುಟ್ಪಾವುನ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ತೆಲ್ತ್ ತೆಲ್ತ್‌ದ್ ಬಂಜಿ ಉರ್ಕಾವುನ ಉಲ್ಲಾಸ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಇಂಚ ತೆಲಿಪುನ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪುನ ಪೊಸ ಲೋಕೊಗು ಪೋಪುನ, ಪೊಸ ಸಾದಿ ಪತ್ತುನ, ಪೊಸ ವಿದ್ಯೆಲೆನ್ ತುಳುವೆರ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್‌ನೆ ಅಕ್ಲೆನ ಅಜ್ಜಿ ಕತೆಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಅಜ್ಜಿ ಕತೆಕ್ಲೆ, ಪಾಡ್ದನದ ಕತೆಕ್ಲೆ ರುಚಿನ್ ನಮ್ಮ ಪೊಸ ಕಾಲದ ತುಳುವ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಪುಟ್ಟವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಆಸೆ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದವು. ಅಂಚಾದ್ ಈ 20 ತುಳು ಕತೆ ಬೂಕುಲೆನ್ ತುಳು ಸಾಹಿತಿಲೆಡ ಬರೆಪಾದ್ ಕತೆಕ್‌ಲೆಗ್ ಬೋಡಾಪಿನ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ಸೇರ್ಪಾದ್ ಬೂಕುಲೆ ಮೋನೆಲೆಗ್ ರಂಗ್ ಪಾಡ್ಪಾದ್ ತುಳು ಜೋಕುಲೆ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಪಾಡೊಂದುಂಡು.

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ 1994ಟ್ಟ್ ಈ ಕತೆ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆಪವುನ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್‌ದೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್‌ದ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪುನ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. 20 ಜನ ಸಾಹಿತಿಲ್ನಕುಲು ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ಸೇರ್ದ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಈ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಕೊರ್‍ಯೆರ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಲಾವಿದೆರ್ನಕುಲು ಈ ಬೂಕುಲ್ನ ಮೋನೆದ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ಲ ಉಳಯಿದ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ಲ ಬರೆದ್ ಕೊರ್‍ಯೆರ್. ಆಂಡ 1995ಟ್ಟ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಸ್ತಿತ್ವೊಡು ಇಜ್ಜಂದಿನೆಡ್ದಾದ್‌ಲಾ, 1996ಟ್ಟ್ ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಪೊಸ ಜುವ ಕೊರ್ನಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್‌ದ ಯೋಜನೆ ಉಂತುದು ಪೋಯಿನೆಡ್ದಾದ್‌ಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪಣವುದ ತಾಪತ್ರಯೊಲೆಡ್ದಾದ್‌ಲಾ ಈ 20 ಬೂಕುಲೆನ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊ ದುಂಬು ದುಂಬೇ ಪೋಂಡು. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಎಂಚಲಾ ಮನಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಈ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸೊನು ಕೋಡಿ ಎತ್ತವೊಡುಂದು ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ 20 ಬೂಕುಲೆನ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ಈ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ತುನ ಮಾತ ತುಳು ಸಾಹಿತಿಲೆನ್ಲಾ, ಅವೆಕ್ಕ್ ಚಿತ್ರ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ತಿ ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮೋಕೆಡ್ ನೆನೆತೊಂದುಂಡು. ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಮಾಯಂದಾಳ್ ಕತೆ ಬೂಕುನು ಪೊರ್ಲುಡು ಮೊಡೆದ್ ಕೊರಿನ **ಯಶವಂತಿ ಸುವರ್ಣ** ಮೆರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೊಂದುಲ್ಲೆ. ಈ ಬೂಕುಗು ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಆಕೃತಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ಸ್‌ದ ಕಲ್ಲೂರು ನಾಗೇಶ್ ಬೊಕ್ಕ ನಳಿನಿ ಸುವರ್ಣ ಮೊಕ್ಲೆಗ್ಲಾ, ಕಡಮೆ ಕಾಲೊಡು ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಗೆಡ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಪ್ರಕಾಶ್ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಬೈಕಂಪಾಡಿ ಇಂದೆತ್ತ ದನಿ ಕೆ.ಎಂ. ಶಂಕರ ಪ್ರಭು, ಮೇನೇಜರ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಯೆರ್ನ ಸಹಾಯೊನು ಅಕಾಡೆಮಿ ಏಪಲಾ ನೆನೆತೊನುಂಡು.

ಮಂಗಳೂರು

16.3.1998

ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ

ಮಾಯಂದಾಳ್

ಯಾನ್ ಅದಗ ಆಜೇಳ್ ವರ್ಷದ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಳ್. ಇಲ್ಲ್ ನಿಲೀಕೆ ಜನಮಾನಿ ಇತ್ತೆರ್. ಅರ್ದ ಇಲ್ಲದ ಪೂರಾ ಜೋಕುಳು ಒಟ್ಟು ಸೇರ್‌ಂಡ, ಇತ್ತೆದ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಬಾಲವಾಡಿ ಸಾಲೆನೇ ಆವು. ಆಂಡ ಅಪಗ ಇತ್ತೆದ ಲೆಕ್ಕೊ ಮೂಜಿ ವರ್ಷೊಗೇ ಸಾಲೆಗ್ ಪಾಡುನ ಮರ್ಜಿ ಇತ್‌ಜಿ. ಏಳೆಡ್ಮ ವರ್ಷೊ ದಿಂಜಿಗಿನೇ ಸಾಲೆದ ಪಟ್ಟೊಡ್ ಸೇರವುನ ಕ್ರಮ. ಅದ ಮುಟ್ಟ ಇಲ್ಲದ ಜೋಕುಳು ನಿರೆಕರೆತ್ತ ಜೋಕುಳು ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರೊಂದು ಗೊಬ್ಬುನು. ಬಾನೊಡು ಪಾರು ಪಕ್ಕಿಲೆಲೆಕ್ಕೊ, ರೆಂಕೆ ಬುಡ್ಪದ್ ಓಲೋಲು ತಿರ್ಗುನು. ಕಾಡ್ - ಗುಡ್ಡೆ, ಸುದೆ - ಬೈಲು ಸುತ್ತುನು. ಇಂಚ ಕಾಂಡೆಡ್ದ್ ಬೈಯ್ಯ ಮುಟ್ಟ ಅರ್ತಿ ಪಿರಿನಂಗೆ ಗೊಬ್ಬುನೇ ಗೊಬ್ಬುನು.

ನನ ಊರುದ ಕೋಲ ಬತ್‌ಂಡನಾ ರೆಂಕೆ ನಾಲ್ ಮೂಡು. ಅದಗ ರಾತ್ರೆಡ್ ಜೆತ್‌ಂಡ ನಿದ್ರೆ ಕಯ್ತುಲ್ ಬರಂದ್. ರಾತ್ರೆ ಇಡೀ ಮಂಡೆದುಳಯಿ ತಿರ್ಗುನು ವಾದ್ಯ ಬ್ಯಾಂಡ್‌ದ ಗೌಜಿ ಗದ್ದಲ. ಬೊಕ್ಕೊ ಅಜ್ಜೆರ್ ಕೋಲದ ಕರ್ಚಿಗ್ ಕೊರ್ಪಿನ ದುಡ್ಡುದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ. ಉರುಂಟುದ ಬೊಳ್ಳೆನೆದ ಒಂಜಿ ಚಕ್ರ. (ನಾಲಾಣೆ) ಉಂದೆನ್ ಕೋಲದ ಬಾಕ್ಯಾರ್‌ಡ್ ಎಂಚ ಕರ್ಚಿ ಮಲ್ಪುಗ ಇನ್ಪಿನವು.

ಸೆಕ್ಕರೆ ಕಡ್ಡಿ, ಕಾರದ ಕಡ್ಡಿ, ಪುಗ್ಗ, ಪೀಂಪಿರಿ, ಉಂದೆನ್ ಮಾಂತ ದೆತ್ತೊಂಜಿಡ ಕೋಲ ಗಮ್ಮತ್ತಾವಂದ್. ಮಲ್ಲ, ಮಲ್ಲ ಜೋಕುಳು ಮಾಂತ ಒಟ್ಟಾದ್ ಕಾಲಿದ ಮಂಡದ

ಗೊಬ್ಬು ಗೊಬ್ಬುದು ದುಡ್ಡು ಕಳೆವೊನ್ನಲಾ ಉಂಡು. ಅಪಗ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಎಂಕ್‌ಲೆ ಕಿಂಞ ಜೋಕ್‌ಲೆನ ಕೈಟ್‌ತ್ತಿ ದುಡ್ಡುಗು ಕುತ್ತ ಬರ್ಪಿನವ್ವುಲಾ ಉಂಡು. ಉಂದು ಮಾಂತ ಗುಟ್ಟುದ ಸಂಗತಿ. ಇಲ್ಲಡ್ ಮಿನಿ ಗೊತ್ತಾಂಡ ಜೋಕುಳೆ ಬೆರಿತ್ತ ಪುಗೆ ರಟ್ಟು. ಜೋಕುಳೆ ಉಳಯಿ ಅಂಚಿನ ಒಗ್ಗಟ್ಟ್ ಅಪಗ.

ಮಾಯಿದ ಪುಣ್ಣಮೆಗ್ ಊರ್ದ ಗರಡಿದ ಬೈದೆರ್ಲೆನ ಕೋಲ. ಮನದಾನಿ ಪಗೆಲ್‌ಡ್ ಮಾಯಂದಾಳ್ ಇನ್ನಿ ಪೊಣ್ಣು ಭೂತದ ಕೋಲ. ದುಮ್ಮಿನಾನಿ ಬೈದೆರ್ಲೆಗ್ ಅಗೆಲ್ ಬಳಸುನ ಕ್ರಮ. ಕೊಡಿ ಇರೆಟ್ಟ್ ಬಳಸಿನ ಅಗೆಲ್‌ದ ಪ್ರಸಾದ ಆಯಾಯ ಗುತ್ತು ಬರ್ಕೆಗ್ ಬನ್ನಗ ಕೋರಿ ಕಿಲೆಪ್ಪುನವ್ವುಲಾ ಉಂಡು. ಅಮ್ಮ ಜೈಯಿದಿನ ಜೋಕುಳೆನ್ ಲಕ್ಕದ್ ಕೀಂತೆ ಇರೆಟ್ಟ್ ಅವೆನ್ ಪಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಪೊರ್ಲೇ ಪೊರ್ಲು.

ಮಲ್ಲ, ಮಲ್ಲ ತುಂಡು ಬಾರೆದ ಕಾಯಿ, ಕರುಕುಂಬುಡದ ಕಜಿಪು. ಕಾರ್ತಿದರಿತ್ತ ಉ[illegible]. ಉಂದೆನ್ ಮಾಂತ ಒಟ್ಟುಗು ಬೆರೆಸಿದಿನ ಎಡ್ಡೆಮುಂಚಿದ ಘಮ ಘಮ ಪರಿಮಳ ಕುಟ್ಟುನ ಪ್ರಸಾದ. ಆ ಪ್ರಸಾದೊನು ಕಣ್ಣ್ ಕೂರು ಕೂರುದು ತಿನ್ಪಿನವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಬಾರೀ ಕುಶಿ.

ಮನದಾನಿ ಬಯ್ಯಡ್ ಗರಡಿಡ್ದ್ ಗರ್ನಾಲ್ ಕೇನುನವ್ವೇ ತಡ. ಬೊಕ್ಕೊ ಜೋಕುಳೆಗ್ ಇಲ್ಲದ ನೆಲಟ್ಟ್ ಕಾರ್ ಉಂತಂದ್. ಪೊಸ ಅಂಗಿ ಪಾಡ್ದ್ ಧಿಮಿಗುಟ್ಟೊಂದು ಪೋನಗ ಎದ್‌ರ್‌ಡ್ ಆನೆ ಅಡ್ಡ ಬತ್ತ್ಂಡಲಾ ಗೋಚರ ಆವಂದ್. ಅಂಗಣದ ಎದುರುಮೈಟ್ಟ್ ಜಾಗ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುನ ಅವಸರ.

ಬೈದೆರ್ಲೆನ ಅಬ್ಬರದ ಸುರುತ್ತ ನಲ್ಕೆ ಮುಗಿಯುಂಡು. ತೆಂಬರೆದೊಟ್ಟುಗು ಬೊಕ್ಕೊ ಉದ್ದೊಗು ರಾಗ ಒಯ್ತ್‌ದ್ ಸಂಧಿ ಪಣರೆ ಶುರು ಮಲ್ಪುಬೆರ್. ಅದಗ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಬಜೀ ಬೋರ್. ಜನಕರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನೊಡು ರಾಮನ ಬಂಟೆರ್ ಮಲ್ತಿ ಲೆಕ್ಕೊ ಒರ್ಯಗೊರಿ ಪುಂಡಾಟ ಮಲ್ಪರೆ ಶುರು. ಉಂದೆನ್ ಎದ್‌ರ್‌ದ ಸಾಲ್‌ಡ್ ಕುಲುದಿ ಅಜ್ಜೆರ್ ತೂಪೆರ್. ಅಲ್ಪಡ್ದೇ ಜೋಕುಳೇ ಪುಂಡುದಂಚಿ ಕಣ್ಣ್ ಕೆಂಪು ಮಲ್ತ್ ತೂಪೆರ್. ಅದಗ ಜೋಕ್ಲೆನ ಚವ್ ಚಿವ್ ಇಪ್ಪುಜಿ.

ಅಜ್ಜೆರೆನ ಆ ಗಲ್ಲ್ ಮೀಸೆ, ಮಲ್ಲ ಮುಂಡಾಸ್, ಗಂಭೀರ ಮೋನೆ, ಎತ್ತರದ ಜೂವ ತೂಂಡ ಜೋಕ್ಲು ಬುಡಿ, ಇಡೀ ಊರುದ ಜನಕ್ಕುಲೇ ತರೆ ತಗ್ಗಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಕೋಲಲದ ಬಾಕ್ಯಾರ್‌ದ ಸಂತೆ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಬನ್ನಗ, ಕೈಟ್‌ತ್ತಿ ಕಾಸ್ ಕಾಲಿ ಆಪುಂಡು. ಬೈದೆರ್ಲೆನ ರಡ್ಡ್ ಸಂದಾಯದ ನಲ್ಕೆ ಮುಗಿಲೆಕ್ಕೊನೆ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕೆರೆಂಗ್ ತೂಂಕರೆ ಸುರು

ಆಪುಂಡು. ಬೊಕ್ಕೊ ಅಲ್ಪಲ್ಪನೇ ಮುರುಂಟು ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಜೆತ್ತ್‌ಂಡ ಸುಖತ್ತ ನಿದ್ರೆ. ಎಚ್ಚೆರ್ಗೆ ಆನಗ ಮುಡಾಯಿಡ್ದ್ ಸೂರ್ಯೆ ಮುಗುರು ತೆಲ್ತೊಂದು ಬರ್ಪೆ. ಅಪಗ ಮೈ ಕೈಟ್ಟ್ ಪತ್‌ದಿತ್ತಿ ಕೆಂಪು ಧೂಳುನು ಕುಟ್ಟೊದು ಇಲ್ಲಗ್ ಪಾರ್‌ದ್ ಬರ್ಪ ಜೋಕುಳು.

ಬೈದೆರ್ಲೆ ಕೋಲ ಪಿರಿ ಲೆಕ್ಕೊನೆ ಬೊಕ್ಕೊ ಅವೇ ಅಂಗಣೊಡು ಮಾಯಂದಾಳ್ ಕೋಲ. ಈ ಕೋಲೊಡು ಪೊಂಜೆವೆನಕ್ಲೆ ಸಭೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ. ಊರುದ ಪರವೂರುದ ಪೊಂಜೊವುಲು ಪೂ, ಪಿಂಗಾರ ಪತ್ತೊಂದು, ಮಾಯಂದಾಳ್ ಕೋಲೊಗು ದಿಬ್ಬಣದ ಲೆಕ್ಕೊ ಬರ್ಪಿನ ಪೊರ್ಲೇ ಪೊರ್ಲು.

ನನ ಮಾಯಂದಾಳೆಗ್ ಪರಕೆ ತುಂಬುನ ಕತೆ ಕೇಂಡ ತರೆ ತಿರ್ಗು. ಪಟ್ಟೆ ಸೀರೆ. ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಬಾಲೆ. ನಗನಟ್ಟ್. ಪೂ ಪಿಂಗಾರ ಇಂಚಿನ ಮಾಂತ ಒಜಿ ರಡ್ಡಾ. ಮಾಯಂದಾಳ್‌ನ ತುತ್ತು ಅಯ್ತುನಾ ಥೇಟ್ ಮದ್ಮಲೆನವ್ವೇ. ನೆತ್ತಿ ಬೊಕ್ತಲೆ. ಜಿಡೆಕೊಂಡೆ, ಬುಗುಡಿ ಸರಪೊಳಿ, ಗೆಜ್ಜೆ ದಿಕ್ಕ್. ತೋಳುಬಂದಿ, ಕೈದಂಡೆ. ಮುಂಗೈ ಸರಪಳಿ, ಕಾರ್‌ಗ್ ಉರಿಗೆಜ್ಜೆ, ಸೊಂಟೊಗು ನಡುಪಟ್ಟಿ, ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟೆ ಸೀರೆ ತುತ್ತೊಂದು, ಕವಳದ ಕೆಂಪು, ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕುಡಿ ಮೈ, ಕೈಟ್ಟ್ ಬೂಲೆ (ಬಚ್ಚಿರೆ - ಬಜ್ಜೆಯಿ) ಪತ್ತೊಂದು ಚಕ, ಚಕ ನಲ್ತೊಂದು ಬನ್ನಗ ತೂಪಿನಕ್ಲೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಗೊಂಜಿ ಪರ್ಬ.

ಮಾಯಂದಾಳೆನ್ ಸಂತಾನ ಭಾಗ್ಯ ಕೊರ್ಪಿ ದೇವತೆ ಇಂದ್‍ದ್‍ಲಾ ನಂಬಿಕೆ ದೀವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ನಂಬಿನಕ್‍ಲೆಗ್ ಇಂಬು ಕೊರ್ಪಿ ಭಾರೀ ಕಾರ್ನಿಕದ ದೈವಗೆ ಆಳ್. ಅಯಿಟ್ಟತ್ರಾದ್ ತುಳುನಾಡ್‍ಡ್ ಮಾಂತೆರ್ಲಾ ಭಯ ಭಕ್ತಿಡ್ ಅಳೆಗ್ ಸೇವೆ ಸಂದಾವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಆಂಡ ಊರುದ ಗರಡಿದ ಬೈದೆರ್ಲೆಗ್‍ಲಾ ಮಾಯಂದಾಳೆಗ್‍ಲಾ ದಾನೆ ಸಂಬಂದಪ್ಪಾ? ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ಟ್ ಬೈದೆರ್ಲೆನ ಗರೊಡಿದೊಟ್ಟುಗು ಆಳೆಗ್‍ಲಾ ಒಂಜಿ ಗುಡಿ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಅಂಚೆನೇ ಸೇವೆ ಸಂದುಂಡು. ನೆತ್ತ ಕತೆ ದಾದಪ್ಪಾ ಇನ್ಪಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಂಡೆದುಳಯಿ ತಿರ್ಗರೆ ಸುರು ಆಂಡ್.

ಆನಿ ರಾತ್ರೆಡ್ ಅಜ್ಜೆರೆನ ಸುತ್ತ ಸೇರ್‍ದ್ ಕಾರೊತ್ತುನಗ, ತುಳುನಾಡ್‍ದ ಸಾಹಸಿಲಾದ್‍ತ್ತಿನ "ಕನ್ನಂಗಾರ್ ಬೊಗ್ಗು" ಬೊಕ್ಕೊ "ಅಗೋಳಿ ಮಂಜಣ"ನ ಕತೆ ಪಣ್ಯೆರೆ ಶುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಈ ಕತೆ ಇನಿ ಬೊಡ್ಚಿ ಅಜ್ಜೆರೆ. ಎಂಕ್‍ಲೆ ಇನಿ ಮಾಯಂದಾಳ್‍ನ ಕತೆ ಪಣ್‍ಲೆ. ಇಂದ್ ಪಂಡ್‍ದ್ ಅಜ್ಜೆರೆಡ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತ.

"ಉಂದೆನ್ ಕೋಲ ಕಟ್ಟುನ ನಮ್ಮ ತಬುರಜ್ಜನ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಕೇಂಡನೇ ಪೊರ್ಲು ಮಗ. ಇನಿ ಇತ್ತೆ ಪೋದು ಜೆಪ್ಪುಲೆ. ಎಲ್ಲೆ ತಬುರಜ್ಜನ್ ಲೆಬುಡಾದ್ ಕತೆ ಪನ್ಪಗ" ಇಂದ್ ಪಂಡ್‍ದ್ ಅಜ್ಜೆರ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೆರ್.

ಮನದಾನಿ ತಬುರಜ್ಜೆ ಇಲ್ಲಗ್ ಬತ್ತೆ. ಮಂಡೆಡೊಂಜಿ ಗಂಟ್. ಪುಗ್ಗೆಲ್‍ಡ್ ತೆಂಬರೆ. ಬಾಯಿ ನಿಲೀಕೆ ಬಚ್ಚಿರೆ ತಿನ್ಯೊಂದು ಇಲ್ಲ ಮುಂದಿಲ್‍ಗ್ ಬತ್ತೆ. ಅಜ್ಜೆರೆಗ್ ಕೈ ಮುಗ್ಗಿದ್ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಲ್ತೆ. ಬೊಕ್ಕೊ ತೆಂಬರೆ ಬೊಟ್ಟುದು ಜೋಕ್ಲೆಳೆನ್ ಮಾಂತ ಕಯ್ತುಲ್ ಲೆತ್ತೊಂಡೆ.

ಎಂಕ್ ಅದಗ ಅಜ್ಜೆರ್ ಪಂತಿ ಕತೆತ್ತ ಕಿನ್ನರ ಜೋಗಿನ ನೆನಪಾಂಡ್. ಜೋಳಿಗೆದ ಜೋಗಿ ಕಿನ್ನರಿ ಬಾರಿಸಬೆ. ಅಪಗ ಗುಡೆಟ್ಟ್ ದೆಂಗ್‍ದ್ ಕುಲ್ಲುದಿ ಎಲಿಕ್ಕುಲು ಮಾಂತ ಪಿದಯಿ ಬತ್‍ದ್ ಜೋಗಿನ ಬೆತ್ತಡಿ ದಿಬ್ಬಣ ಪೋಪ. ಅಂಚೆನೆ ತಬುರಜ್ಜನ ತೆಂಬರೆದ ಸ್ವರೊಕ್ಕು ಊರುದ ಜೋಕುಳು ಪೂರಾ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಯ. ತಬುರಜ್ಜೆ ಇಲ್ಲ ಮುಂದಿಲ್‍ದ ಪೆಲತ್ತ ಮರತ್ತ ಕಟ್ಟೆಡ್ ಕುಲ್ಲುಬೆ. ಜೋಕುಳೆಗ್ ಕತೆ ಪಣ್ಯರೆ ಶುರು ಮಲ್ತೆ.

ನಮ್ಮ ಈ ತುಳುನಾಡ್‍ಡ್ ದುಂಬುಡು ಬಾರಿ ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ವೀರಾದಿವೀರೆನಕುಲು ಇತ್ತೆರ್. ಅಕುಲು ಜನಕ್ಕುಲೆಗಾದ್ ಬಾರೀ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸ ಮಲ್ದಿನಕುಲು. ಅಂಚೆನೆ ಅದಗದ ಸಮಾಜೊಡು ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಮಲ್ದಿನಕುಲು. ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ನ್ಯಾಯೊನು ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತಿದಿನಕುಲು. ಆ ಮಹಾತ್ಮರೆನ ಸತ್ಯದ ಕತೆ ಈ ತುಳುನಾಡ್ದ ಇತಿಹಾಸೊಡು ಶಾಶ್ವತವಾದ್ ಒರಿನವ್ವು. ಅವತ್ತಂದೆ ಅಕುಲು ಮೂಡವೊಂದು ಪೋತಿ ಹೆಜ್ಜೆದ ಗುರುತು ನಾಡ್‍ದ ಜನಕ್ಕುಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಸಾದಿದ ದೀಪ.

ಈ ದೀಪದ ಸಾಲ್‌ಡ್ ತೆಕ್ಕಂದಿ ತುಡರಾದ್, ಪುದರ್ ಒರ್ಪದ್ ಪೋಯಿನಾಳ್, ವೀರ ವನಿತೆ ಸತ್ಯದ ಪೊಣ್ಣು ಮಾಯಂದಾಳ್‌ಲಾ ಒರ್ತಿ.

ಮುಡಯಿ ನಾಡ್‌ಡ್ ಗುಡ್ಡೆ ಮೂಡಂದಾಲ ಪಟ್ಟ್‌ಡ್ ನಾಗಬೈದ್ಯೆರ್ ಇನ್ಪಿನಾರ್ ಒರಿ ಶ್ರೀಮಂತೆ ಇತ್ತೆರ್. ನಾಗಬೈದ್ಯೆರ್ ಊರುಡು ಮಾಂತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಬೋಡುತ್ತಿನಾರ್. ಅರೆಗ್ ಬೋಡುತ್ತಿನಾತ್ ಐಶ್ವರ್ಯೊ ಭಾಗ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕೆಲಸೊಗು ಜನಮಾಣಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗುತ್ತು ಬರ್ಕೆದ ಇಲ್ಲ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಆರೆಗೊರ್ತಿ ಪೊರ್ಲುದ ಕೊಂಡಾಡದ ಮರ್ಮಾಲ್ ಇತ್ತೊಲು. ಆ ದಿಂಜಿದಿ ಇಲ್ಲಗ್, ಕೆರೆತ್ತ ಮದ್ಯೊಡು ಅರಳ್‌ದ್ ಉಂತಾದಿ ತಾವರೆದಂಚ ಶೋಭೆ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೊಲು. ನಾಗಬೈದ್ಯೆರ್ ಕೊಂಡಾಡೊಡು ಆಳೆನ್ ಮಾಣಿ ಬಾಲೆ ಇಂದ್‌ದ್ ಲೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮಾಣಿ ಬಾಲೆ ಪುಣ್ಣಮೆದ ಚಂದ್ರನ ಲೆಕ್ಕೊ ದಿನೊಡ್ದು ದಿನ ಬುಲೆವೊಂದು ಬತ್ತೊಲು. ತಮ್ಮಲೆ ನಾಗಬೈದ್ಯೆರೆಗ್ ಆಳೆಗ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ಪುನ ಆಲೋಚನೆ ಪುಟ್ಟುಂಡು. ಮರ್ಮಾಲೆನ ಅರ್ತಿ ಪೊರ್ಲು ತೂಪಿನ ಮನಸ್ಸಾಪುಂಡು.

ಆತ್ ಆನಗ ಪೊಯ್ಯೆ ಮುಡಿಪಾಲ ಬರ್ಕೆಡ್ ರಾಜಬೈದ್ಯೆರ್ ಇನ್ಪಿನ ಒರಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಮನೆತನದಾರ್ ಇತ್ತೆರ್. ಅರೆಡಲಾ ಬೋಡುತ್ತಿನಾತ್ ಜಾಗ್ ಭೂಮಿ ಐಶ್ವರ್ಯೊ ಭಾಗ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಗ್ರಾಣ ದಿಂಜುನಾತ್ ಅರಿ ಬಾರ್, ಕಳಸೆಡ್ ಲಪ್ಪುನಾತ್ ಬೊಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರ್ ಇಂಚ ಆರೆನ ಐಶ್ವರ್ಯೊಗು ಮಿತಿಯೇ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಆಂಡ ಈ ದಿಂಜಿದಿ ಅರಮನೆಡ್ ಒಂಜಿ ತುಡರ್ ದೀಪಿ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಳ್‌ದಾಂತೆ ಪೋಂಡೇ ಇನ್ಪಿ ಚಿಂತೆ ರಾಜಬೈದ್ಯೆರೆಗ್.

ಅಲೆಗ್ ಬಾಲನಾಥ ಬೈದ್ಯೆ ಇನ್ಪಿ ಪುದರ್‌ದ ಒರಿ ಮಗೆ ಇತ್ತೆ. ಆಯಗ್ ಪೊಣ್ಣು ತೂದು ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಇನ್ಪಿನ ಮನಸ್ಸಾಪುಂಡು. ತನ್ನ ಮಗಕ್ಕ್ ಪೊರ್ಲುದ ಪೊಣ್ಣನ್ ನಾಡೊಂದು ಬರೊಡು ಇಂದ್‌ದ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಲ್ಪುಬೆರ್. ನಿರೆಡ್ದ್ ನಾಲ್ವೆರೆನ್ ಕರೆಡ್ದ್ ನಾಲ್ವೆರೆನ್ ಅರಮನೆಗ್ ಲೆಬುಡಾಯೆರ್. ತನ್ನ ಸುಖ - ದುಃಖೊನು ಅಕ್‌ಲೆಡ ಪಂಡೊಂಡೆರ್. "ಎನ್ನ ಮಗೆ ಬಾಲನಾಥ ಬೈದ್ಯಗ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ನಿಕುಲು ಇತ್ತೆ ಪೋದು ಆಯಗ್ ಬೋಡಾಪಿನ ಎಡ್ಡೆ ಮನೆತನದ ಪೊರ್ಲುದ ಪೊಣ್ಣನ್ ನಾಡೊಂದು ಬರೊಡು" ಇಂದ್‌ದ್ ಪಂಡೆರ್.

"ಅಪಗಂಡ ಈರೆ ಮಗಕ್ಕ್ ಆಪಿ ಪೊಣ್ಣನ್ ಎಂಕುಲು ನಾಡೊಂದು ಬರ್ಪ. ಈರ್ ದುಃಖ ಮಲ್ಪಡೆ ಬೈದ್ಯೆರೇ...." ಇಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರೆಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆ ಎಡ್ಮ ಜನ ಮಾನಿನಕುಲು ಪೊಣ್ಣು ತೂವರೆ ಪಿದಡಿಯೆರ್.

ಊರ್ದಾನ ಊರು ಸುತ್ತೊಂದು ಅಕುಲು, ಪೊಯ್ಯ ಮುಡಿಪಲ್ಲ ಬರ್ಕೆದ ಗುಡ್ಡೆದಿಲ್ಲ ನಾಗಬೈದ್ಯೆರೆ ಬರ್ಕೆಗ್ ಬತ್ತೆರ್. ಮೊಕುಲೆನ್ ದೂರೊಡ್ದು ತೂಪೆರ್ ನಾಗಬೈದ್ಯೆರ್. ಗೆಂದ ತಾರೆದ ಅಡಿಟಿತ್ತಿನ ಕಲ್ಲ ಮರಯಿಗ್ ನೀರ್ ಮೈಯ್ಯುಯೆರ್. ಕಂಚಿದ ಕೈರಂಕ ಪಾಡಯೆರ್. ಬತ್ತಿ ಬಿಂಞಿರ್ ಕಾರ್‌ದ ದೂಳು, ಮೋನೆದ ಬೆಗರ್ ದೆಕ್ಕಯೆರ್. ತೆನ್ಕಾಯಿ ಪದೊಲಿಡ್ ಸಾಯಿದಲ್ಲೆ (ಪಜೆ) ಪಾಡ್ದ್ ಕುಲ್ಲರೆ ಪಂಡೆರ್. "ಪಕ್ಕದ ಪರ ಸುದ್ದಿ, ಇತ್ತಿ ಊರುದ ನೆಲೆ ಸುದ್ದಿ, ಎನ್ನ ಇಲ್ಲಗ್ ದಾನಿ ಬತ್ತರ್ ಬಿಂಞಿರೇ" ಇಂದ್‌ದ್ ಕೇಂಡೆರ್.

"ಎಂಕುಲು ದೂರೊಗು ಕೊರ್ಪಿನ ಬೋರ್ಲು ಉಲ್ಲನಾ? ಮುಟ್ಟೊಗು ಕೊರ್ಪಿ ಪೊಣ್ಣು ಉಂಡಾ ಇಂದ್‌ದ್ ಕೇನೊಂದು ಬತ್ತಿನಕುಲು" ಇಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಿಂಞಿರ್ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಪೆರ್.

"ಅಂಚಂಡ ದೂರೊಗು ಕೊರ್ಪಿ ಬೋರ್ಲೆನ್ ಬೇಷ ಕಾರ್ತೆಲ್‌ಡ್ ಮಾರ್‌ದಾತ್‌ಂಡ್. ಮುಟ್ಟೊಗು ಕೊರ್ಪಿ ಪೊಣ್ಣನ್ ಸುಗ್ಗಿ - ಪಗ್ಗುದ ತಿಂಗೊಳುಡು ಕೊರ್ದು ಆತ್‌ಂಡ್. ನನ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಉಂಡು ಎನಡ. ಬಜೀ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯದ ಪೊಣ್ಣು. ದಿನ ಇಡೀ (ಜೋಕುಳೆನೊಟ್ಟುಗು ಪೊಯ್ಯೆದ ನುಪ್ಪು, ಕಲ್ಲ್‌ದ ಕಜಿಪು ಮಲ್ತೊಂದು ಗೊಬ್ಬುದು ಕುಲ್ಲುನಾಲ್"

"ಅಂಚಂಡ ಎಂಕ್‌ಲೆ ಆಣಗ್‌ಲಾ ಪ್ರಾಯ ಇಜ್ಜಿ. ಮೋನೆಡ್ ಮುಗುರು ತೆಲ್ಕೆದೊಟ್ಟುಗು ಇತ್ತೆ ಚಿಗ್‌ರ್ ಮೀಸೆ ಮೂಡುನಾತೆ"

"ಬೊಕ್ಕ ನನ ತಡ ದೇಗ್? ಪೊಣ್ಣನ್ ನಿಕುಲು ತೂಲೆ. ಆವುಂದಾಂಡ ಮದ್ಮೆಗ್ ದಿನ ದೀಕ" ಇಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ನಾಗ ಬೈದ್ಯೆರ್ ಮಾಣಿ ಬಾಲೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಬಿಂಞಿರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಚೊಂಬು ನೀರೊ ಕೊರ್ಪಾಯೆರ್.

ಪೊಣ್ಣನ್ ತೂದು ಬಿಂಞಿರೆಗ್ ಆಳೆನ ರೂಪುರೇಖೆ ತೂದು ಬಾರೀ ಕುಶಿ ಆಂಡ್. ಎಂಕ್‌ಲೆ ಆಣಗ್ ಪೊಣ್ಣು ಆವು ಇಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಅಲ್ತ್ ಬೊಕ್ಕೊ ಒಟ್ಟುಗು ಪೋದು ಪೊಣ್ಣನ ಆಣನ ಜಾತಕ ಭಟ್ರೆಡ ತೋಜಪಾಯೆರ್. ಜಾತಕ ಕೂಡುದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ದಾರೆಗ್ ದಿನ ದೀಯೆರ್.

"ಪೊಯ್ಯೆ ಮುಡಿಪಲ್ಲ ಬರ್ಕೆಡ್ದ್ ಗುಡ್ಡೆದಿಲ್ಲಗ್ ದಿಬ್ಬಣ ಪತ್ತೊಂದು ಬರೊಡು" ಪಂಡ್‌ದ್, ನಾಗ ಬೈದ್ಯೆರ್ ಬಿಂಞಿರೆಗ್ ವೀಳ್ಯ ಕೊರುದು ಕಡಬುಡ್ದು ಕೊರ್ಪೆರ್.

ಮಗಕ್ಕ್ ಪೊಣ್ಣು ತೂವರೆ ಪೋಯಿನಕುಲು ವೀಳ್ಯ ದೆತ್ತೊಂದೇ ಬತ್ತಿನ ತೂದು ರಾಜ ಬೈದ್ಯೆರೆಗ್ ಬಾರೀ ಕುಶಿ ಆಂಡ್. ಬಾರೀ ಗೌಜಿಡ್ ಮದ್ಮೆದ ಅಟ್ಟಣೆ ಮಲ್ಪುಬೆರ್.

ವಾರದ ಐನ್ನೇ ದಿನತ್ತಾನಿ ಸೂರ್ಯೆ ಮೂಡೊಂದು ಬನ್ನಗ, ಪೊಯ್ಯೆ ಮುಡಿಪಲ್ಲ ಬರ್ಕೆಡ್ದ್ ಸೌಬಿರ್ದ್‌ಡ್ ಆಣ ದಿಬ್ಬಣ ಪಿದಡುಂಡು. ಕೊಂಬು, ವಾದ್ಯೊಡು, ದುರ್ಸು ಬಾಣೊಡು ಬಾರೀ ಗೌಜಿಡ್ ದಿಬ್ಬಣ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಗುಡ್ಡೆದಿಲ್ಲದ ಬಾಕ್ಯಾರ್‌ಡ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತುಂಡು. ಊರುದ ಗುರ್ಕಾರ್ಲುಳೆ, ಕಳಸ ಕನ್ನಡಿ ಪತ್ತ್‌ದಿ ಐತ ಸಿಂಗಾರದ ಪೊಣ್ಣುಲು ಸೇಸೆ ಪಾಡ್ದ್ ದಿಬ್ಬಣೊನು ಉಳಯಿ ಲೆತ್ತೊಂಡೆರ್.

ಆ ಊರುದ ಈ ಊರುದ ಗುರ್ಕಾರನಕುಲು ಸೇರ್‌ದೆರ್. ಮದ್ಮಯ ಮದ್ಮಲೆನ್ ದಾರೆಗ್ ಕುಲ್ಲಪವರೆ, ನಾಗಬೈದ್ಯೆರ್ ಅಕ್‌ಲೆಡ ಕೈ ಉದ್ದ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಕೇನೊಂಬೆರ್. ಪಟ್ಟೆ ಸೀರೆ, ಸೊಂಟೊಗು ನಡು ಪಟ್ಟಿ, ತರೆಕ್ಕ್ ನೆತ್ತಿ ಬೊಕ್ತಲೆ, ಜಿಡೆ ಕೊಂಡೆ, ಪೂ, ಪಿಂಗಾರ ಮುಡ್ಪದ್, ಕೈಕ್ ತೋಳು ಬಂದಿ, ಮುಂಗೈ ಸರಪಳಿ ಕಾರ್‌ಗ್ ಉರಿ ಗೆಜ್ಜೆ ಇಂಚ ತರೆಡ್ದ್ ಕಾರ್ ಮುಟ್ಟ ಪೊರ್ಲುದ ಐತ ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಮದ್ಮಲ್ ಮಾಣಿ ಬಾಲೆನ್ ದಾರೆದ ದೊಂಪೊಗು ಮುತ್ತೈದೆ ಪೊಂಜೊವುಲು ಲೆತೊಂದು ಬರ್ಪೆರ್.

ಜರಿತ್ತ ಮುಂಡಾಸ್, ವೊಲ್ಲಿದ ಕಚ್ಚೆ, ನಡುದಟ್ಟಿ, ಮದ್ಮಯ ಕೊಡೆತ್ತಡಿಟ್ಟ್ ಕೆಂಪುದಲ್ಲೆದ ಮಿತ್ತ್, ಹೆಜ್ಜೆದ ಮಿತ್ತ್‌ಹೆಜ್ಜೆ ಪಾಡೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಧಾರೆಗ್ ಕುಲ್ಲುಬೆ ಬಾಲನಾಥ ಬೈದ್ಯೆ.

ಕಂಚಿದ ಸಿರಿಗಿಂಡೆಡ್ ಮರ್ಮಲ್ ಮಾಣಿಬಾಲೆನ್, ಬಾಲನಾಥ ಬೈದ್ಯಗ್ ದಾರೆ ದಂಗದ್ ಕನ್ಯಾದಾನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ಯೆರ್ ನಾಗಬೈದ್ಯೆರ್. ದಾರೆದ ಮಣೆಟ್ಟ್ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರೆರೆಲೆಕ್ಕೊ ಬೆಳಗೊಂದಿತ್ತಿ ಮದ್ಮಯ ಮದ್ಮಲೆನ್ ಕಣ್ಣ್ ದಿಂಜುನಾತ್ ತೂದು ಕುಶಿ ಬುಡಿಯೆರ್ ಸಬೆತ್ತಕುಲು. ಅಂಚೆನೆ ಬಂಜಿ ದಿಂಜುನಾತ್ ಪೇರ ಒಣಸ್, ಕಜ್ಜಾಯಿದ ಒಣಸ್, ಉಂಡುದು ಆಡಿಗೆ ಕಲೆಯೆರ್. ಈ ಬರ್ಕೆಡ್ ಇಂಚಿನ ಗೌಜಿದ ಮದ್ಮೆನೇ ಇನಿ ಮುಟ್ಟ ಆತ್‌ಜಪ್ಪಾ ಇಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೆದೆ ಬುಡಿಯೆರ್.

ತನ್ನ ಮೋಕೆದ ಮರ್ಮಲೆನ್ ಕಡಬುಡ್ಪು ಕೊರ್ನಗ ನಾಗಬೈದ್ಯೆರೆಗ್ ಬಾರೀ ದುಃಖಿ ಆರಪುಂಡು. "ಪುಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲದ ಪೊಗ್ಗಿ ಇಲ್ಲದ ವಂಶದ ತುಡರಾದ್ ಈಯಿ ಬಾಳೊಡು ಮಗಾ..."ಇಂದ್‌ದ್ ನೆತ್ತಿಗ್ ಕೈ ದೀದ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಲ್ತೆರ್. ಅದಗ ತಮ್ಮಲೆನ ಕಾರ್‌ಗ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರುದು ಮಾಣಿ ಬಾಲೆ ದುಃಖಿ ದುಃಖಿ ಬುಲ್ತೊಲು. ಈ ದೃಶ್ಯ ತೂದು ಸೇರ್‌ದಿ ಜನಕ್ಕುಲುಲಾ ಕಣ್ಣ್ ದಿಂಜಾವೊಂಡೆರ್.

ದಿಬ್ಬಣದೊಟ್ಟುಗು ಪೊಯ್ಯೆ ಮುಡಿಪಲ್ಲ ಬರ್ಕೆಗ್ ಬತ್ತಿನ ಮಾಣಿಬಾಲೆನ್, "ಬಲತ್ತ ಕಾರ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಇಲ್ಲ್ ಪೊಗ್ಗುಲ ಮಗಾ.... ಮುತ್ತಿನ್ನ ತುಡರ್ ಪೊತ್ತಲ" ಇಂದ್‌ದ್ ಮರ್ಮಲೆಗ್ ಮೋಕೆಡ್ ಪಂಡೆರ್ ರಾಜಬೈದ್ಯೆರ್.

ತಮ್ಮಲೆ ಪಂಡಿ ಪಾತೆರೊನು ಭಯಭಕ್ತಿಡ್ ಕೇನೊಂದುತ್ತೊಲು ಮಾಣಿ ಬಾಲೆ. ಇಲ್ಲದ ಜನ ಮಾನಿಲೆನ್ ಮೋಕೆಡ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತೊಲು. ತನ್ನ ಬಾಳ್‌ದ ಸಂಗಾತಿನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ರಾಣಿ ಆದ್ ಸುಖ ಸಂತೋಷ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೊಲು. ಇಂಚ ಇಲ್ಲದ ಮಾತೆರ್ನಲಾ ಕಣ್ಮಣಿ ಆದ್ ಬಾಳ್ವೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೊಲು ಮಾಣಿ ಬಾಲೆ.

ಕಾಲ ಕರಿಂಡ್. ಬಾಲನಾಥ ಬೈದ್ಯೆ ಬುಕ್ಕೊ ಮಾಣಿಬಾಲೆನ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನೊಡು ಆಜಿ ವರ್ಷ ಕರಿಂಡ್. ನನಲಾ ಅಕ್‌ಲೆನ ದಾಂಪತ್ಯದ ಬಳ್ಳಿಡ್ ಪೂ ಅರಳ್‌ದ್‌ಜಿ. ಸಂತಾನ ಭಾಗ್ಯದಾಂತೆ ಆ ದಂಪತಿಲು ಬಾರೀ ದುಃಖೊಡು ಇತ್ತೆರ್. ಎಂಚಿನ ಐಶ್ವರ್ಯ ಭಾಗ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ದಾನೆ ಪ್ರಯೋಜನ? ಇಲ್ಲ್ ನಿಲೀಕೆ ತೆಲ್ತೊಂದು ನಲ್ತೊಂದು ಬರ್ಪಿನ ಬಾಲೆಲು ಇಜ್ಜಡ? ಕೈಲ್ ಪಾಡಂದಿ ಬಾರೆ, ಪೂ ಪೋವಂದಿ ಮರ ಇತ್ತಿನಂಚ ಬಜೀ ವ್ಯರ್ಥ. ಇನ್ನಿನ ಚಿಂತೆ ದಂಪತಿಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ದುಳಯಿ ಪುರಿ ಕುರೆಯಿನಂಚ ಕುರೆವರೆ ಸುರು ಆಂಡ್. ಸೂರ್ಯೆ ಮೂಡೊಂದು ಬನ್ನಗ ಮುಗುರು ತೆಲ್ತೊಂದು ಅರಳುನ ತಾವರೆದಂಚಿತ್ತಿ, ಮಾಣಿಬಾಲೆನ ಮೋನೆ ಚಿಂತೆಡ್ ಬಾಡುಂಡು.

ಒಂಜಿ ದಿನ ಆಳ್ ಮಡ್ಡೆಲ ಪರಪು ಇನ್ನಿನ ಕರೆಕ್ಕ್ ಮೀಯರೆ ಪೋಪೊಲು. ಒಂಜಿ ಪುಂಡಿ ಬೊಲಂತರಿನ್ ಸೆರಂಗ್‌ಡ್ ಕಟ್ಟೊಂದು ಪೋಪೊಲು. ಪಾವೂರ ಗುಂಡುಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ಕುಂಟು ಅರ್ದ್‌ಬೊಲು. ಕೆಂಪು ಗುಡ್ಡೆ, ಕೆಮ್ಮಡೆಕರ್ಯ ಏಳ್ ನಿಲೆ ಬೆರ್ಮೆರೆ ಗುಂಡಿಗ್ ಮೀಯೆರೆ ಜಪ್ಪುಬೊಲು. ನಡು ನೀರ್‌ಡ್ ಉಂತುದು ಬೆರ್ಮೆರೆನ್ ನೆನೆತ್‌ದ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತೊಂಬೊಲು. "ಸ್ವಾಮೀ.... ಬೆರ್ಮೆರೇ ಸತ್ಯೊಡು ನಡತ್ತೊಂದು ಬೈದಿ ಪೊಣ್ಣು ಯಾನ್. ಎನ್ನ ಕೈಪತ್‌ದಿ ಕಂಡನಿನ ಆಸೆ ಈಡೇರ ಕೊರೊಡು. ವಂಶದ ಕೊಡಿ ಬುಳೆವೊಂದು ಬರ್ಪಿನಂಚ ಅನುಗ್ರಹ ಮಲ್ಪೊಡು. ಎಂಕ್ ಸಂತಾನ ಭಾಗ್ಯ ಕೊರೊಡು ಇಂದ್‌ದ್ ಕೈ ಮುಗ್ಗಿದ್ ಬೆರ್ಮೆರೆಡ

ನಟ್ಪೊನುಬೊಲು. ಅಲ್ತ್ ಬೊಕ್ಕೊ ಸೆರಂಗ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿ ಅರಿನ್ ನೀರ್‌ಡ್ ಮೀಂದೊಂದಿತ್ತಿ ಮೀನ್‌ಲೆಗ್ ಬಿರ್ಕ್‌ಬೊಲು. ಮೀನುಲು ಆ ಅರಿನ್ ಪೆಜ್ಜಿ ಪೆಜ್ಜಿದ್ ಕುಶಿಟ್ಟ್ ತಿನ್ಪ. ಅವೆನ್ ತೂದು ಆಳೆಗ್ ಬಾರೀ ಕುಶಿ ಆಪುಂಡು. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಚಿಂತೆ ದೂರಾಯಿನಂಚ, ದಾದನಾ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷ ಅನುಭವ ಆಪುಂಡು. ಆ ವಿಶೇಷ ಅನುಭವದ ಕುಶಿಟ್ಟ್ ಬೆರ್ಮೆರೆ ಗುಂಡಿಡ್ ಮುರ್ಕುರ್ಜಿ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಮೀಯೊಂದು ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋಪೊಲು.

ತಿಂಗೊಳು ಕರಿಯುಂಡುಯ ರಾಜಬೈದ್ಯೆರೆನ ಮರ್ಮಲ್ ಮಾಣಿ ಬಾಲೆ ಬಂಜಿನಾಲ್ ಇಂದ್‌ದ್ ಸುದ್ದಿ ಪರಡುಂಡು. ಬಾಲನಾಥ ಬೈದ್ಯಗ್ ಸ್ವರ್ಗೊಗು ಮೂಜೇ ಗೇಣ್ ಒರಿನಂಚ ಆಂಡ್. ಬುಡೆದಿನ ಮೋನೆ ತೂಯಿನಾತ್ ಈಯವಂದ್. ಪೊರ್ತು ಪೋಯಿನವ್ವೇ ಗೊತ್ತಾವಂದ್.

ಇಂಚ ಉಪ್ಪನಗ ಮಾಣಿ ಬಾಲೆಗ್ ಬಂಜಿಗ್ ಐನ್ ತಿಂಗೊಳು ಕರಿದ್ ಏಳ್ ತಿಂಗೊಳು ಪತ್ತ್‌ಂಡ್. ರಾಜಬೈದ್ಯೆರ್ ಮಗನ್ ಲೆತ್ತೆರ್ "ಮಾಣಿಬಾಲೆಗ್ ಬಾರೀ ಗೌಜಿದ ಬಯಕೆ ಪಾಡೊಡು" ಇಂದೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಕೇಂದ್ ಬಾಲನಾಥ ಬೈದ್ಯಗ್ ಬಾರೀ ಕುಶಿ ಆಪುಂಡು. ಅರಮನೆಡ್ ಬಯಕೆದ ಅಟ್ಟಣೆ ಶುರು ಆಂಡ್.

ಬಂಜಿನಾಲೆಗ್ ಮುಡ್ಪರೆ ಕುಡಲ ಪೇಂಟೆಡ್ದ್ ಮಲ್ಲಿಗೆದಟ್ಟಿ ತರ್ಪಾಯೆರ್. ಬಂಟ್ವಾಳ ಪೇಟೆಡ್ದ್ ಸಾವಿರ ಬಗೆತ್ತ ಕಜ್ಜಾಯಿ ತರ್ಪಾಯೆರ್. ಐತ ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬಂಜಿನಾಲೆನ್ ಬಣ್ಣದ ಪೆರ್ಯ ಚಾವಡಿಡ್ ಕಂತ್ ಕುಳ್ಳಾಯೆರ್. ಬಡಕಯಿ ದಂಗ್‌ದಿನ ಕೊಡಿ ಬಾರೆದಿರೆನ್ ಎದ್‌ರ್‌ಗ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಭರಣಿದ ಉಪ್ಪಡ್, ಕಣಿಲೆದ ಕಜಿಪು ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಸಾವಿರ ಬಗೆತ್ತ ಕಜ್ಜಾಯಿ ಬಳಸೆರ್. ಇರೆಟ್ಟ್ ಪರಪ್ಪುನಾತ್ ಪೇರ್, ಅಂಗೈ ಮುರ್ಕುನಾತ್ ನೈ ಬಳಸೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಸಭೆಕ್ಕ್‌ಲಾ ಪಂಚಭಕ್ಷ ಪರಮಾನ್ನದ ಒಣಸ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. "ಇಂಚಿನ ಬಯಕೆ ಇನಿ ಮುಟ್ಟ ಆತ್‌ಜಪ್ಪಾ" ಇಂದೆರ್ ಬಯಕೆಗ್ ಬೈದ್ದಿ ಜನಕ್ಕುಲು.

ಒಣಸ್‌ಡ್ದ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಮಾಣಿ ಬಾಲೆನ್ ದಂಡೆ ಮಂಚಿಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲಯೆರ್. ದೆಂಬುಗು ದಂಡಿಗೆದ ಮೇಲ್‌ಗ್ ಪಟ್ಟೆ ಹಾಸಿಯೆರ್. ಗಾಳಿ ಚವರೊಡು ಗಾಳಿ ಪಾಡೊಂದು ಪೊಯ್ಯೆ ಬರ್ಕೆಡ್ದ್ ಗುಡ್ಡೆದಿಲ್ಲ ಬರ್ಕೆಗ್ ಬರ್ಪೆರ್.

ಒಂಬರ್ಜ ತಿಂಗೊಳು ಕರಿಗಿನಿ ಮಾಣಿ ಬಾಲೆಗ್ ಬೇನೆ ಬರ್ಯೆರೆ ಶುರು ಆಂಡ್. ಅಂಗಾರ್‌ದಡಿ ಗುಮುಲುಂಡು. ತರೆಕುಜಲ್ ಕಾಂಗುಂಡು. ನಾಗಬೈದ್ಯೆರ್ ಬೊಮ್ಮೆ ಮದಿರೆನ್ ಲೆಪ್ಪಯೆರ್. ಕುಲದೇವೆರೆಡ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಪೇರೊಳು ಸಿದ್ದೊಳುದ ಎಣ್ಣೆ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಅವೆನ್ ಬೊಮ್ಮೆ ಮದಿರೆಡ ಪೂಜರೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಒಂತೆ ಪೊರ್ತಾನಗ ಮಾಣಿ ಬಾಲೆ ಪೊರ್ಲುದ ಆಣ್‌ಬಾಲೆ ಪೆದ್ದ್‌ಬೊಲು. ಗಂಟೆ ಬೊಟ್ಟುದು ಬಾಲೆದ ಪೋಡಿಗೆ ಕಳೆಯೆರ್. ಮೀಪದ್ ಕಂತ್‌ದ್ ಬಾಲೆನ್ ಪೆದ್ಮೆದಿನ ಮರ್ಗಿಲ್ದ್‌ಡಿಟ್ಟ್ ಜೆಬುಡಾಯೆರ್.

ಅವ್ವೇ ಮಾಗಣೆಡ್ ಗುಡ್ಡೆ ಮೂಡಂದಾಲ ಭಟ್ಟ ಇನ್ನಿನ ಬೂಡು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆ ಬೂಡುಡು ಪಾಂಗು ಬನ್ನಾರ್ ಇನ್ನಿ ಪುದರ್‌ದ ಬಲ್ಲಾಳ್ ಇತ್ತೆರ್. ಆರ್ ತನ್ನ ಪರ ಬೂಡು ಗಿರ್ತ್ ಪೊಸ ಬೂಡು ಕಟ್ಟಯೆರ್. ಅರೆನ ಬೂಡುದ ಕುಲದೈವ ಜುಮಾದಿ. ಪೊಸ ಚಾವಡಿಡ್ ಕತ್ತೆರಿ ಮಂಚವು ಮಲ್ಪಯೆರ್. ಅಯಿಟ್ಟ್ ದೈವೊನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಮಲ್ಪೊಡು. ಕೋಲ ಕೊರೊಡು. ಇನ್ನಿನ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುಬೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ನಿರೆತ್ತ ಎಡ್ಮ ಜನ ಜೋಕುಲೆನ್ ಲೆತ್ತೆರ್.

"ಬೂಡುದ ಜುಮಾದಿ ದೈವೊಗು ಕೋಲ ಕೊರೊಡು. ನಿಕುಲು ಊರುಡು ಪೋದು ಜುಮಾದಿಗ್ ಸಿರಿ - ಬೊಂಡ ಕೇನೊಂದು ಬರೊಡು" ಇಂದ್ ಪಂಡೆರ್ ಬನ್ನಾರ್.

ಊರುಡು ಜತ್ತಿನ ಬಾಕಿಲ್, ಕಟ್ಟಿನ ಇಲ್ಲಡ್ ಸಿರಿಲಾ ಬೊಂಡಲಾ ಕೇನೊಂದು ಪೋಯೆರ್ ಜೋಕುಲು. ಪೂರಾ ಇಲ್ಲಡ್‌ಲಾ ಸಿರಿ ಬೊಂಡ ಕೊರಿಯೆರ್. ಆಂಡ ಗುಡ್ಡೆದಿಲ್ಲ ನಾಗಬೈದ್ಯೆರನವುಲು ಮಾತ್ರ ಕೊರ್ಜೆರ್.

ಜೋಕುಲು ಪೋದು ನಾಗಬೈದ್ಯೆರೆನವುಲು ಮೂಜಿ ಸರ್ತಿ "ನಾಗಬೈದ್ಯೆರೇ... ನಾಗಬೈದ್ಯೆರೇ..." ಇಂದ್‌ದ್ ಲೆಪ್ಪುಬೆರ್. ಮೂಜಿನೇ ಸರ್ತಿಗ್ "ಏರ್ ಲೆಪ್ಪುನವ್ಲು... " ಇಂದ್ ಪನ್ನೊಂದು ಪಿದಯಿ ಬತ್ತೆರ್.

ಅದಗ "ಪಾಂಗು ಬನ್ನಾರ್ ಕಡಬುಡ್ತಿನ ಜೋಕುಲು ಎಂಕುಲು. ಜುಮಾದಿ ದೈವದ ಕೋಲೊಗು ಸಿರಿ ಬೊಂಡ ಕೊರೊಡುಗೆ"ಇಂದ್‌ದ್ ಜೋಕುಲು ಅರೆಡ ಕೇಣುಬೆರ್.

"ಸಿರಿ ಸಿರಿ ಇಂದ್‌ಂಡ ಮುಂಡೆವುದ ನೆತ್ತಿ ಅತ್ತ್. ಬೊಂಡ ಇಂದ್‌ಂಡ ಕಾವೇರ್ದ ಕಾಯತ್ತ್. ಗುಡ್ಡೆಡ್ತ್ತಿ ಕಾಟ್ ಬೂತೊನು ಕಂತ್‌ದ್ ಬೂಡುದ ಚಾವಡಿಡ್ ನಂಬುದೆರ್ ಇಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎಂಕ್ ಗೊತ್ತುಜ್ಜಿ. ಎನ್ನ ಮರ್ಮಲ್ ಮಾಣಿಬಾಲೆ ಕಡಿರ್ ಆಣ್‌ಬಾಲೆ ಪೆದ್ದುದೊಲು. ಅಳೆನ ಅಮೆ ಸೂತಕ ದಾಂಟುಜಿ. ಅಮೆಟ್ಟ್ ಯಾನ್ ಜುಮಾದಿಗ್ ಸಿರಿ ಬೊಂಡ ಕೊರಯೆ. ಪಾಂಗು ಬನ್ನಾರೆಡ ಇಂಚೆನೆ ಪೋದು ಪಣ್ಳೆ" ಇಂದ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ತಿರಸ್ಕಾರೊಡು ಪಂಡ್ ಕಡಬುಡಿಯೆರ್ ನಾಗಬೈದ್ಯೆರ್.

ಜೋಕುಳು ಪೋದು ಪಾಂಗು ಬನ್ನಾರೆಡ ಅಂಚೆನೇ ಪಂಡೆರ್. ಬನ್ನಾರೆಗ್ ಬಾರೀ ಬೇಜಾರಾಪುಂಡು. "ಕೊರ್ಜಿಡ ಮಲ್ಲೆಜ್ಜಿ. ಜುಮಾದಿಗ್ ಆಯೆನ ಇಲ್ಲದ ಸಿರಿ ಬೊಂಡ ಬೋಡುಂದಾಂಡ, ಆಯೆನೆ ತರ್ಪಾವೊನೆ ತೂಕ" ಇಂದ್‌ದ್ ಆರೆನಾತೆ ಆರ್ ಅಕ್ಲಾಸೊಡು ಪನ್ನೊಂಬೆರ್.

ಕೋಲೊಗು ದಿನ ದೀಯೆರ್. ಕೋಲದ ರಾಮುನು ಲೆಪ್ಪಾದ್ ಕೋಲೊಗು ಎಣ್ಣೆ ಬೂಲೆ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಕೋಲ ಕಟ್ಟಾದ್ ದೈವದ ಆಯಬೀರ ಪನ್ಪಯೆರ್. ಜುಮಾದಿಗ್ ಬೊಲ್ಕುಡೆದ ಬಲಿ, ಜಿಡ್ಡೆದ ಬಲಿ, ಮುಖತ್ತ ಬಲಿ ಮಲ್ಪಯೆರ್. ಇಂಚ ಭಾರಿ ಸೌಬಿರ್ದ್‌ಡ್ ಜುಮಾದಿನ ಕೋಲ ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವೇ ಪೊರ್ತುಡು ಜುಮಾದಿ ಮಾಯಕೊಡು ತನ್ನ ಒರಿ ಬಂಟನ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ಪುಬೆ. ಆ ಬಂಟಗ್ ಪಾಂಗು ಬನ್ನಾರೆನ ಒರು ಪಾಡಬೆ. ಈ ಬಂಟನ್ ನಾಗಬೈದ್ಯೆರೆನ ಇಲ್ಲಡ್ದ್ ಸಿರಿ ಬೊಂಡ ಕಾಣವರೆ ಕಡಬುಡುಪೆ.

ನಟ್ಟ ನಡಿರ್. ಜಾಮಂದ ಪೊರ್ತು. ಪಾಂಗು ಬನ್ನಾರೆನ ಒರು ಪಾಡೊಂದು ಪೋಯಿ ಬಂಟ ಜುಮಾದಿ ನಾಗಬೈದ್ಯೆರೆನ ಇಲ್ಲಗ್ ಬರ್ಪೆ. ಇಲ್ಲಡ್ ಮಾಂತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಗಮ್ಮತ್ತ್‌ದ ನಿದ್ರೆ. ಪೆದ್ಮದಿ ಮಾಣಿ ಬಾಲೆನ ಚಾಕರಿದ ಸಾಗ್‌ಮಾಲೆ ಪೊಂಜೊವುಲಾ ಕೋಣೆಡ್ ಅಲ್ಪ ಮುಲ್ಪ ಜೆತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಇಲ್ಲ ಮುಂದಿಲ್‌ಡ್ ಉಂತುದು ಏರಾ ನಾಗಬೈದ್ಯೆರೆನ್ ಲೆಪ್ಪುನ ಕೇನುಂಡು. ಪಿದಯಿ ಚಾವಡಿಡ್ದ್ ಏರ್‌ಲಾ ಒಕ್ಕುನುನ ಕೇಣುಜಿ.

ಉಂದು ಪೆದ್ಮದಿ ಕೋಣೆಡ್ ಜೈದಿನ ಮಾಣಿ ಬಾಲೆಗ್ ಕೇನುಂಡು. "ಈ ನಡು ರಾತ್ರೆಡ್ ಏರಪ್ಪಾ ಲೆಪ್ಪುನು" ಇಂದ್ ಪಂಡೊಂದು, ಮೂಜನೆ ಲೆಪ್ಪುಗು 'ಓ' ಇಂದ್ ಓಕೊಂಡೊಲು. ರಾವಿನ್ನ ಗೆಜ್ಜೆತ್ತಿ, ಪಣೆವುಳ್ಳ ತತ್ರ ಪತ್ತೊಂಡೊಲು. ಜೈದಿನ ಪಜೆಡ್ದ್ ಲಕ್ಕೊಂಡೊಲು. ಪಾಡ್ದಿನ ಬಾಕಿಲ್ ಜತ್ತೊಲು. ದಾರಂದೊಗು ಕೈ ಪತ್ತ್ಯೊಲು. ಪಿದಯಿ ಜಾಲ್‌ಗ್ ನಿಲ್ಕ್ ತೂಯೊಲು.

ಲೆತ್ತಿನಿ ಏರ್ ಇಂದ್‌ದ್ ಕೇಂಡೊಲು.

ಎದ್‌ರ್‌ಡ್ ಪಾಂಗು ಬನ್ನಾರ್ ಉಂತುದಿನ ತೂದು ಅಳೆಗ್ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಪುಂಡು. "ಈ ನಡುರಾತ್ರೆಡ್ ದಾನಿ ಬತ್ತರ್ ಬನ್ನಾರೇ" ಇಂದ್‌ದ್ ಕೇಂಡೊಲು.

"ಬಂಗಿ ಒಯ್ಪುನ ಮರ್ಲ್ ಎಂಕ್. ಭಂಗಿ ಪೊತ್ತವರೆ ಒಂಜಿ ಮೆನ್ಸ್ ತೂ ಕೊರು" ಇಂದ್‌ದ್ ಮಾಣಿಬಾಲೆಡ ಬನ್ನಾರ್ ಕೇಂಡೆರ್.

"ಅಂಚಂಡ ಎನ್ನ ತಮ್ಮಲೆ ಎಂಕ್ ಎಡ್ಮ ಸಾಗ್‌ವಾಲೆ ಪೊಣ್ಣುಲೆನ್ ಚಾಕರಿಗ್ ಮಲ್ದೆರ್. ಅಕ್‌ಲೆನ್ ಲಕ್ಕದ್ ತೂ ಕೊರ್ರೆ ಪಣ್ಪೆ" ಇಂದೊಲು.

"ಪಗೆಲಿಡೀ ನಿನ್ನ ಚಾಕರಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸೋತುದು ಜೈದೆರಕುಲು. ಸುಖಿತ ನಿತ್ರೆಡುಲ್ಲೆರ್. ಪಾಪ ಅಕ್‌ಲೆನ್ ಲಕ್ಕವಡ" ಈಯೆ ಕಂತ್ ಕೊರ್ಲ ಪಂಡೆರ್ ಬನ್ನಾರ್.

ಮೂಜಿ ದಿನತ್ತ ಪಜ್ಜಿ ಪೆದ್ಮೆದಿ ಮಾಣಿ ಬಾಲೆ. ಬನ್ನಾರ್‌ನ ಪಾತೆರೊನು ಸತ್ಯ ನಂಬಿಯೊಲು. ತಡ್ಯದ ಉಳಯಿ ಉಂತುದು ಕೈ ನೀಡ್‌ದ್ ಗೆಂಡ ಕೊರ್ಯೊಲು. ನೀಡ್‌ದಿ ಕೈನ್ ಪಿದಯಿ ಒಯ್ತ್‌ದ್ ಅಳೆನ್ ಮಾಯಕ ಮಲ್ತೆರ್ ಪಾಂಗು ಬನ್ನಾರೆನ ಒರುತ ದೈವ ಜುಮಾದಿ.

"ಒಂಜಿಸಿರಿ ಒಂಜಿ ಬೊಂಡೊಗು ನಿನ್ನ ತಮ್ಮಲೆ ಆಸೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಎನನ್ ಕಾಡ್‌ಡಿತ್ತಿ ಕಾಟ್ ಜುಮಾದಿ ಇಂದೆರ್. ಯಾನ್ ಇತ್ತೆ ಕಾಟ್ ಜುಮಾದಿ ಅತ್ತ್ ದೈವ ಜುಮಾದಿಯಾ ಇಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೂಲತ್ತೆ" ಇಂದ್‌ದ್ ದೈವ ಜುಮಾದಿ ತನ್ನ ನಿಜ ರೂಪೊನು ತೋಜಪಾದ್ ಪಂಡ್.

ಅದಗ ಮಾಯೊಡಿತ್ತಿ ಮಾಣಿಬಾಲೆ ಪಂಡೊಲು "ಅಯ್ಯೋ.... ಜುಮಾದಿಯೇ ಎಂಕ್ ಈಯಿ ಮೋಸ ಮಲ್ತ. ಸಂತಾನ ಭಾಗ್ಯದಾಂತೆ ಯಾನ್ ಶೋಕೊಡು ಇತ್ತೆ. ಬೆರ್ಮೆರೆ ಆಶೀರ್ವಾದೊಡು ಅರ್ತಿ ಪೊರ್ಲುದ ಆಣ್ ಬಾಲೆ ಪೆದ್ಯೆ. ಅಯ್ತ ಪೊರ್ಲುನು ತೂಪಿನ ಭಾಗ್ಯ ಎಂಕ್‌ದಾಂತೆ ಪೋಂಡು. ತಮ್ಮಲೆನ ದ್ವೇಷೊನು ಎನ್ನ ಮಿತ್ತ್ ಸಾಧಿಸಯ. ಒಂಜಿ ಸಿರಿ ಒಂಜಿ ಬೊಂಡೊಗು ಎನ್ನ ತಮ್ಮಲೆ ಆಸೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಎನನ್ ನಿನ್ನ ಕೈಕ್ಕ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಆಂಡ ಮಲ್ಲೆಜ್ಜಿ. ತೊಟ್ಟಿಲ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿ ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಬಾಲೆನ್‌ಲಾ ಎಂಕ್ ಕಂತ್ ಕೊರ್ಲ" ಇಂದ್‌ದ್ ಮಾಯಕದ ಮಾಣಿಬಾಲೆ ದೈವ ಜುಮಾದಿಡ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತೊಂಡೊಲು.

ಅದಗ ದೈವ ಜುಮಾದಿ "ಈಯಿ ದುಃಖ ಮಲ್ಪಡ ಮಾಣೀ... ನಿನ್ನ ಬಾಲೆನ್ ನಿನ್ನ ಕೈಕ್ ಕಂತ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೆ.

ಬೊಕ್ಕ ಪೋದು ತೆನ್ಕಾಯಿ ಪದೊಲಿಡ್ ಕಂಡಿಡ್ ಕೈಪಾಡ್ದ್ ಬಾಲೆದ ತೊಟ್ಟಿಲಿನ್ ಒಯ್ತೆ. ಅದಗ ಬಾಲೆದ ಕೈ ದಾರಂದೊಗು ತಾಗ್‌ಂಡ್. ಬಲತ್ತ ಕೈ ಪೊಲ್ಲಿಂಡ್. ಅಯ್ತ ಬೇನೆಗ್ ಬಾಲೆ ಕೀರಿ ಕಿಟ್ಟಿದ್ ಬುಲ್ತುಂಡು. ಉಂದು ನಿದ್ರೆಡ್ ಇತ್ತಿನ ನಾಗಬೈದ್ಯೆರೆಗ್ ಕೇನುಂಡು. ಆರ್ ನಿದ್ರೆಡ್ದ್ ದಡ್‌ಕ್ಕ ಲಕ್ಕಿಯೆರ್. "ಮಾಣ್ಯೆ... ಮಾಣ್ಯೆ..." ಇಂದ್ ಲೆತ್ತೆರ್. ಪೆದ್ಮೆದಿ ಜೈದಿ ಕೋಣೆದಂಚಿ ಪೋಯೆರ್. ಅದಗ ಬಾಲೆನ್ ಕೊನೊದು ಜುಮಾದಿ ಮಾಣಿಡ ಕೊರ್‍ದಾತ್‌ಂಡ್. ಕೋಣೆ ಖಾಲಿ. ಪೆದ್ಮೆದಿ ಬಾಲೆ ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜೆರ್. ನಾಗಬೈದ್ಯೆರ್ ಶೋಕೊಡು ಬುಲ್ಪುಬೆರ್.

ಅದಗ ಮಾಣಿಬಾಲೆನ ಮಾಯಕದ ಸ್ವರ ಕಂಡಿದ ಪಿರವುಡ್ದು ಕೇನುಂಡು "ಅಯ್ಯೋ, ತಮ್ಮಲೆ ಎನನಿತ್ತೆ ದಾಯೆ ಲೆಪ್ಪುಬೆರ್ ? ದಾಯೆ ಶೋಕ ಬುಡ್ಪರ್? ಈರೆನ ಈತ್ ಮಲ್ಲ ಭೂಮಿಡ್ ಒಂಜಿ ಸಿರಿ ಒಂಜಿ ಬೊಂಡಲಾ ದಾಂತೆ ಪೋಂಡು. ಎನನ್ ಜುಮಾದಿನೊಟ್ಟುಗು ಸೇರಯರ್. ಇರೆಗ್ ಯಾನ್ ನನ ತೂವರೆ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ಯಾನ್ ನರಮಾನಿ ಪೋದು ಮಾಯಕೊಗು ಸೇರಿಯೆ. ಎನ್ನ ಆಸೆ ನನ ಮಲ್ಪಡೆ. ಆಂಡ ಮಾತ್ರ ಇರೆ ಬಂಜಿ ಅರ್ಲಯಿನಂಚೆನೇ, ಪಾಂಗು ಬನ್ನಾರೆನ ಬಂಜಿನ್‌ಲಾ ಅರ್ಲವಂದೆ ಬುಡಯೆ. ಅರೆ ಪಾತೆರೊನು ಸತ್ಯೊಡು ಯಾನ್ ನಂಬಿಯೆ. ಪೆದ್ಮೆದಿ ಲಕ್ಕೊಂದು ಪೋದು ಬಂಗಿ ಒಯಿಪರೆ ಗೆಂಡ ಕೊರ್‍ಯೆ. ಇತ್ತೆ ಎಂಕ್ ಈ ಗತಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜುಮಾದಿ ಎಂಕ್ ಮೋಸ ಮಲ್ತೆ. ನನ ಎನ್ನ ಆಸೆ ದೀವೊನಡೆ ತಮ್ಮಲೇ.... ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೊನುಲೇ..." ಇಂದ್ ಪಂಡೊಂದು ಆ ಮಾಯಕದ ಸ್ವರ ಕತ್ತಲೆಡ್ ಕರಗ್‌ದ್ ದೂರ ದೂರ ಪೋಂಡು.

ನಾಗ ಬೈದ್ಯೆರೆಗ್ ತನ್ನ ತಪ್ಪುದ ಅರಿವಾಂಡ್. ತನಡ್ದ್‌ಸ್ವಾರ್ದ್ ಮೋಕೆದ ಮರ್ಮಲೆಗ್ ಈ ಗತಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡತ್ತಾ ಇನ್ನಿನ ಬಾರೀ ದುಃಖ ಆಂಡ್. ಈ ಶೋಕೊಡು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕಲ್ಲಕಲೆಂಬಿದ ಮಿತ್ತ್ ಕಂಕನೆಕಬ್ಬೆ ಜೆಪ್ಪುಬೆರ್.

ಮಾಯಂದ ಮಾಣಿಬಾಲೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಬಾಲೆನ್ ಬಂಟಡ ಕೊರ್‍ಯೊಲು. ಜುಮಾದಿನೊಟ್ಟುಗು ಪಾಂಗು ಬನ್ನಾರೆನ ಚಾವಡಿಗ್ ಪೋಯೊಲು. ಅವುಲು ಜುಮಾದಿ ದೈವೊದ ಕೋಲ ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗೆಂದಾರೆದ ಬೊಂಡ, ಕಬೆತ್ತಿ ಪೆತ್ತದ ಪೇರ್, ತುಂಬೆದ ಪೂಟ್ಟು ಬಲಿ ಆಂಡ್. ಅಲ್ತ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೋಲ ಗಿರ್ತ್‌ಂಡ್. ಭಂಡಾರ ಜಬುಡಾಂಡ್.

ಮರ್ದಿನ ಸೂರ್ಯೆ ಮೂಡೊಂದು ಬನ್ನಗ, ಬನ್ನಾರೆನ ಮೋಕೆದ ಮರ್ಮಲೆನ್ ಮಾಣಿಬಾಲೆ ಮಾಯಕೊಡು ಮೀಯೆರೆ ಲೆತ್ತೊಂದು ಪೋಪೊಲು. ಕೆರೆಟ್ಟ್ ಆಳ್ ಮೀದ್ ಪಿರ ತಿರ್ಗ್‌ನಗ ಪುಡ್ತು ನೂಕಿಯೊಲು. ಆಳ್ ನೀರ್‌ಗ್ ಬೂರ್ದ್ ಪ್ರಾಣ ಬುಡ್ಯೊಳು. ಪಾಂಗು ಬನ್ನಾರ್ ತನ್ಕ್ ಮಲ್ದಿ ಮೋಸೊಗು ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಕೊರ್ಯೊಲು. ನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕೊ ಮಾಣಿಬಾಲೆಗ್ ಮಾಯಂದಾಳ್ ಇನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಪಾಂಗು ಬನ್ನಾರೆನ ಮರ್ಮಲೆನ ಪ್ರೇತ ಬೊಕ್ಕೊ ಮಾಯಂದಾಳೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರುಂಡು. ಈ ಪ್ರೇತ, ಬಂಟೆ ಜುಮಾದಿ, ಮಾಯಂದಾಳ್ ಮೊಕುಲು ಒಟ್ಟುಗು ಬೊಕ್ಕೊ ತಿರ್ಗರೆ ಪಿದಡ್‌ಬೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮೂಲೆ, ಮೂಲೆಗ್ ಸಂಚಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ಸತ್ಯೊನು ಒತ್ತು ಪತ್ಯೆರ್. ಧರ್ಮೊಗು ಜಯ ಕೊರ್ಪಯೆರ್.

ಇಂಚೆನೆ ತಿರ್ಗೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಮಾಯಂದಾಳೆಗ್ ತಾನೊರ್ತಿ ಮೈಲಿಗೆದ ಪೊಣ್ಣು ಇನ್ಪಿನ ಕೀಳರಿಮೆ ಆಪುಂಡು. ತಾನ್ ಮೂಜಿ ದಿನತ್ತ ಪೆದ್ಮೆದಿ ಪಿದಡೊಂದು ಬೈದಿನಾಲ್. ತನ್ನ ಮೈಶುದ್ಧ ಆತ್‌ಜಿ. ನನಲಾ ಯಾನ್ ಮೈಲಿಗೆಡೇ ಉಳ್ಳೆ. ಗಂಗೆಗ್ ಪೋದು ಮೀದ್ ಪರಿಶುದ್ದ ಆವೊಂದು ಬರೊಡು ಇಂದ್ ಮನಸ್ಸಾಪುಂಡು.

ಬಾಲೆದ ತೊಟ್ಟಿಲ್‌ನ್ ಬಂಟಡ ತುಂಬಪ್ಪವೊಲು. ಬಾಲೆ ಮದುಮಾರನ್ ಬರ್ಯೆರೆ ಪನ್ಪೊಲು. ಜುಮಾದಿನ್ ಬೆರ್ಯೆ ಲೆತ್ತೊಂದು ಗಂಗೆ ಮೀಯರೆ ಪೋಪೊಲು. ಉಳ್ಳಾಲದ ಕರ್ಯದ ಕಯ್ತಲ್ ಬನ್ನಗ, ಒರ್ತಿ ಮುಗೆತ್ತಿ ಕೊಯ್ಯೊಲು ಒಕ್ಕುನಾಲ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಬೊಲು. ಆಳೆಗ್ ಮೊಳೆನ ಗುರ್ತ ಆಂಡ್. "ಈರ್ ಇಂಚಿ ದೂರ ಪೋಪಿನಾರ್?" ಇಂದ್‌ದ್ ಕೇಂಡೊಲು.

ಆಳ್ ತನ್ನ ಗುರ್ತ ಪಂಡಿನ ತೂದು ಮಾಯಂದಾಳೆಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಆಪುಜಿ. ನನ ಪೋದು ತಮ್ಮಲೆಡ ಪಂಡೊಲ್‌ಡ ಪನರೆ ಬಲ್ಲಿ ಇಂದ್‌ದ್ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಬೊಳಂತರಿ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಮಂತ್ರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆಳೆನ ಮಿತ್ತ್ ದಕ್ಕುವೊಲು. ಅಲ್ತ್ ಬೊಕ್ಕೊ ಬಾಲೆದ ತೊಟ್ಟಿಲ್‌ನ್ ಮುಗೆತ್ತಿ ಕೈಟ್ಟ್ ಕೊರ್ಪೊಲು.

ಕರ್ಯ ಕಡಂತ್ತಲ ಕದ್ರೆದ ಪದವುಗು ಬತ್ತೊಲು. ಬಾಲೆದ ತೊಟ್ಟಿಲ್‌ನ್ ಗೋಳಿದ ಮರಕ್ಕ್ ಕಟ್ಟುಬೊಲು. ಬಾಲೆಗ್ ಪೇರ್ ಪರ್ಪದ್ ತೊಟ್ಟಿಲ್‌ಡ್ ಜೆಬುಡಾಬೊಲು. ನಾರಾಯಣ ದೇವೆರೆನ ಸ್ತುತಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ರಾಗ ಪಾಡ್ದ್ ತೂಂಕುಬೊಲು.

ಅದಗ ಅಡೆಗ್ ಐವೆರ್ ಪೊಂಜೊವುಲು ಬತ್ತೆರ್. "ಮಿತ್ತ್ ಜಾತಿದಕುಲು ಪನ್ಪಿ ಪದ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಾಲೆ ತೂಂಕುನು ಏರ್" ಇಂದ್‌ದ್ ಕೇಣ್ಪೆರ್.

"ಮಿತ್ತ ಜಾತಿ, ತಿರ್ತ ಜಾತಿ ಪುದರ್ ದೆಪ್ಪಡೇ ಪೊಂಜೆವೆ. ದೇವೆರೆ ಸೃಷ್ಟಿಡ್ ನಮ ಮಾಂತ ಒಂಜೇ ಜಾತಿ ನೀತಿ ತೆರ್ಯೊಂದು ಮರ್ಯಾದೆಡ್ ಪಾತೆರ್ಲೆ" ಇಂದ್‌ದ್ ಮಾಯಂದಾಳ್ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಕೋಪೊಡು ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಯೊಲು.

ಆ ಐವೆರ್ ಪೊಂಜೊವುಲು ಅಹಂಕಾರೊಡು ಬೀಗ್ ದಿತ್ತೆರ್. ಮಾಯಂದಾಳೇನ ನೀತಿದ ಪಾತೆರ ಅಕ್‌ಲೆ ಕೆಬಿತ್ತುಲಯಿ ಪೋಜಿ "ನಿನ್ನ ನೀತಿ ಬೋಧೆ ಎಂಕ್‌ಲೆ ಬೊಡ್ಚಿ ಪೊಂಜೊವೆ ಪದ ಪನ್ಪಿನ ಉಂತಲ" ಇಂದ್‌ದ್ ಕೋಪೊಡು ಪಂಡೆರ್. ಕಾರ್ ಕಿರೆತ್ತ್‌ದ್ ಲಡಯಿಗ್ ಬತ್ತೆರ್. ಮಾಯಂದಾಳ್‌ನ ಕಯ್ತುಲ್ ಪೋಯೆರ್. ಅದಗ ಮಾಯಂದಾಳೆಗ್ ಕೋಪ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಕಲ್ಲಾದ್ ಪೋಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಶಾಪ ಕೊರ್ಯೊಲು. ಅದಗ ಆ ಐವೆರ್ ಪೊಂಜೊವುಲು ಕಲ್ಲಾದ್ ಬೂರುಯೆರ್. ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಅಹಂಕಾರೊಗು ತಕ್ಕ ಶಾಸ್ತಿ ಆಂಡ್. ಅಲ್ತ್ ಬೊಕ್ಕೊ ಮಾಯಂದಾಳ್ ತನ್ನ ಪ್ರಯಾಣೊಗು ಮುಂದುವರಿಸಬೊಲು.

ಗಂಗಾ ನದಿಟ್ಟ್ ಮೀದ್ ಪರಿಶುದ್ಧ ಆವೊಡು ಇನ್ಪಿನ ಆಸೆ ಹೆಚ್ಚೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಳ್ ಕಾಡ್ ಗುಡ್ಡೆದ ಸಾದಿ ಪತ್ತಿಯೊಲು, ಕಾಡ್ ಪಕ್ಕಿಲೆನ ಚಿಲಿ - ಪಿಲಿ ಗಾನ ಕೇನೊಂಡೊಲು. ಸಾದಿಡ್ ಗೊಬ್ಬೊಂದಿತ್ತಿನ ಉರೆ - ಕಡವೆಲೆನ ಪೊರ್ಲು ತೂಯೊಲು. ಗಾಳಿಡ್ ಪಾರುನ ಮೋಡೊಲೆನ್ ತೂಯೊಲು. ಇಂಚ ಪ್ರಕೃತಿದ ಪೊರ್ಲು ತೂವೊಂದು ಕುಶಿ ಬುಡೊಂದು ಸಾದಿ ಸಾಗ್‌ಂಡ್.

ಗಂಗಾನದಿತ್ತಲ್ಪ ಬಾರೀ ಮಲ್ಲ ಒರಿ ಬ್ರಹ್ಮರಕ್ಕಸೆ ಇತ್ತೆ. ಮೀಯೆರೆ ಬತ್ತಿ ಜನಕ್ಕುಲೆಗ್ ಬಾರೀ ಉಪದ್ರ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆ. ತುಳುನಾಡ್ದ ವೀರೆರಾದ್‌ತ್ತಿನ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್ ಇಡೆಗ್ ಮೀಯೆರೆ ಬರ್ಪೆರ್. ಅಕ್‌ಲೆನ್ ಈ ಬ್ರಹ್ಮರಕ್ಕಸೆ ಅಡ್ಡಕಟ್ಟುವೆ. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್ ಈ ಬ್ರಹ್ಮರಕ್ಕಸನ್ ಯುದ್ದ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೆರ್ಪೆರ್. ಅಲ್ತ್ ಬೊಕ್ಕೊ ಅಕುಲು ಗಂಗೆಗ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಮೀಪೆರ್. ಮೀದ್ ಪರಿಶುದ್ಧ ಆದ್ ಕಲಶೊಡು ನೀರ್ ಪತ್ತೊಂದು ಬರ್ಪೆರ್.

ಸಾದಿಡ್ ಬನ್ನಗ ಮಾಯಂದಾಳ್ ಗಂಗೆ ಮೀಯೆರೆ ಬರ್ಪಿನಾಲ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಬೊಲು. "ಜಕ್ಕ ಜವ್ವಂದಿ ಒಂಟಿ ಪೊಂಜೊವು ಈಯಿ ದೂರ ಪೋಪಿನಾಲ್" ಇಂದ್‌ದ್ ಕೇನ್‌ಬೆರ್. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಈಯೆ ಏರ್? ಒಲ್ತು ಬೈದಿನಾಲ್? ಇನ್ನಿನ ಸಂಗತಿ ಎಂಕ್‌ಲೆನ್ ಈಯಿ ಪಲಯೆ ಇಂದ್ ಬಾಮಿದ್ ಪನೊಡು ಇಂದ್ ಪಣ್ಪೆರ್.

ಮೊಕ್‌ಲೆನ್ ತೂಯಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಮನಸ್ಸ್‌ದುಳಯಿ ದಾದನಾ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಭಕ್ತಿ ಬಾವನೆ ಉಂಡಾಪುಂಡು ಮಾಯಂದಾಳೆಗ್. ಅಕ್‌ಲೆನ ಮೋನೆ ತೇಜಸ್ಸ್‌ದಡ್ ಅರ್ಲೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತಿಂಗೊಳುದ ಬೊಲ್ಪುದ ಕಾಂತಿ. ಆ ಉದ್ದ ಅಜಾನುಬಾಹುಲು ಅಬಲೆರೆಗ್ ಅಭಯ ಕೊರ್ಪಿನಂಚ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಳ್ ಅಕ್‌ಲೆನ್ ಪ್ರೀತಿಡ್ ಪಲಯೆ ಇಂದ್ ಭಾಮಿದ್ ತನ್ನ ಸಂಗತಿ ಪಂಡೊಲು.

"ಯಾನ್ ಗುಡ್ಡೆದಿಲ್ಲ್ ನಾಗಬೈದ್ಯೆರೆನ ಮೋಕೆದ ಮರ್ಮಾಲ್. ಪೊಯ್ಯೆ ಮುಡಿಪಲ್ಲ ಬರ್ಕೆದ ಬಾಲನಾಥ ಬೈದ್ಯನ ಮೋಕೆದ ಬುಡೆದಿ ಯಾನ್. ಏತೋ ಸಮಯ ಎಂಕ್‌ಲೆ ಸಂತಾನ ಭಾಗ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಬೆರ್ಮೆರೆನ ಅನುಗ್ರಹೊಡು ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿದ ಒಂಜಿ ಆನ್ ಬಾಲೆ ಪೆದ್ಯೆ. ಪೆದ್ದ್‌ದ್ ಮೂಜಿ ದಿನ ಆಂಡ್. ಅದಗ ಜುಮಾದಿ ದೈವ ಪಾಂಗು ಬನ್ನಾರೆನ ಒರು ಪಾಡೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಭಂಗಿ ಒಯ್ಪುರೆ ಒಂಜಿ ಮೆನ್ನ್ ಗೆಂಡ ಕೇಂಡೆರ್. ಅರೆನ ಕಪಟ ವೇಷ ಎಂಕ್ ತೆರಿಯಂದೆ ಪೋಂಡು. ಯಾನ್ ಪೆದ್ಮೆದಿ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಗೆಂಡ ಕೊರ್ಯೆರೆ ಪೋಯೆ. ಅದಗ ಎನನ್ ಪಿದಯಿ ಒಯ್ತ್‌ದ್ ಮಾಯಕ ಮಲ್ತೆರ್. ಪಾಂಗು ಬನ್ನಾರ್ ಮಲ್ಪಯಿ ಕೋಲೊಗು ಎನ್ನ ತಮ್ಮಲೆ ಸಿರಿ ಬೊಂಡ ಕೊರ್ಜೆರ್. ಅಯ್ತು ಪಗೆನ್ ಜುಮಾದಿ ಎನ್ನ ಮಿತ್ತ್ ಸಾಧಿಸಯೆ.

ಅಲ್ತ್ ಬೊಕ್ಕೊ ಯಾನ್ ಮಾಯಕೊಡು ತಿರ್ಗೊಂದುಲ್ಲೆ. ಮೂಜಿ ದಿನತ್ತ ಪೆದ್ಮೆದಿ. ಮೈ ಶುದ್ಧ ಆವಂದಿನಾಳ್ ಇನ್ನಿನ ಕೀಳರಿಮೆ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಕೊರೆವೊಂದುಂಡು. ನೆಡ್ದ ಎಂಕ್ ಮುಕ್ತಿ ತಿಕ್ಕೊಡುಂದಾಂಡ ಗಂಗೆಗ್ ಪೋದು ಮೀದ್ ಪರಿಶುದ್ಧ ಆವೊಂದು ಬರೊಡು. ಮೈ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಕುಶಿ ತಿಕ್ಕೊಡು ಇನ್ನಿನ ಆಸೆ ಎನ್ನ. ಇಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರೆನ ಕಾರ್‌ಗ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರುಬೊಲು.

ಅದಗ ಅಕುಲು ಅಳೆನ್ ದೆರ್ತ್ ಲಕ್ಕದ್, "ಈಯೆ ಎಂಕಲೆ ನನ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಮೋಕೆದ ತಂಗಡಿ. ನಿನ್ನ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪುಬ" ಇಂದ್‌ದ್, ಅಭಯ ಕೊರ್ಪೆರ್. "ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಒಂಟಿ ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವು ಈಯಿತ್ತೆ ಗಂಗೆ ಮೀಯರೆ ಅಡೆ ಮುಟ್ಟ ಪೋವಡ. ಎಂಕುಲು ಮೀದ್ ಪರಿಶುದ್ಧ

ಆವೊಂದು ಕನದಿನ ಕಲಶದ ನೀರುಂಡು. ಉಂದೆನ್ ಈಯಿ ಮೀದ್ ಶುದ್ಧ ಆಲ" ಇಂದ್‌ದ್ ಅಕುಲು ಕನದಿನ ನೀರ್‌ನ್ ಮಾಯಂದಾಳ್‌ಗ್ ಮೀಯರೆ ಕೊರ್ಪೆರ್.

ಆಳ್ ಅವೆನ್ ಮೀದ್ ಪರಿಶುದ್ಧ ಆಪೊಲು. ಆಳೆನ ಮನಸ್ಸುಳದಿಯದ ಕೀಳರಿವ್ ಪೋಪುಂಡು. ಮೈ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಕುಶಿ ಆಪುಂಡು. ದೈವೀಕ ಶಕ್ತಿದ ಸಂಚಾರ ಆಯಿಲೆಕ್ಕೊ ಆಪುಂಡು. ಅಲ್ತ್ ಬೊಕ್ಕೊ ಆಳ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರೆ ಒಟ್ಟುಗು ತುಳುನಾಡ್ ಇಡೀ ಸಂಚಾರ ಬರ್ಪೊಲು.

ತೆನ್ಕಾಯಿ ನಾಡ್‌ಡ್ ಶಿರ್ವ, ಮಟ್ಪಾರ್, ಬೋಳ, ಮಲ್ಲಾರ್, ಕಟಪಾಡಿ ಅರಸುಲೆನ್ ತೂಯೊಲು. ಬಡಕಯಿ ಸೇಮಿಗಲ್ಲ ಸುದೆ ದಾಂಟ್‌ದ್ ಪೆರ್ಡೂರುದ ಸೂಡೆರೆನ್ ತೂಯೊಲು. ಅನ್ಯಾಯ ನಡತ್ತಿನಲ್ಪ ನ್ಯಾಯೊನು ದೆಪ್ಪ ಕೊರ್ಯೊಲು. ಅಸತ್ಯ ನಡತ್ತಿನಲ್ಪ ಸತ್ಯೊನು ಒರ್ಪ ಕೊರ್ಯೊಲು. ಅಧರ್ಮ ನಡತ್ತಿನಲ್ಪ ಧರ್ಮೊನು ಒತ್ತು ಪತ್ಯೊಲು. ಇಂಚ ತುಳುನಾಡ್ದ ಧರ್ಮದೇವತೆ ಆದ್ ಮಾಯಂದಾಳ್ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರೆರೆಲೆಕ್ಕೊ ಕೀರ್ತಿಶಾಲಿ ಆಯೊಲು.

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್ ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ದ್ ತನ್ಕ್‌ಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಮಾಯಂದಾಳ್‌ಗ್‌ಲಾ ಸೇವೆ ತಿಕ್ಕೊಡು ಇನ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ವರ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರೆನ ಗರಡಿ ಇತ್ತಿನಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಮಾಯಂದಾಳ್‌ಗ್‌ಲಾ ಒಂಜ ಗುಡಿ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಅಂಚೆನೇ ನೇಮ ಆಪುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಕ್ಕುಲು ಮಾಯಂದಾಳೆನ್ ಮುತ್ತೈದೆ ಭಾಗ್ಯ, ಸಂತಾನ ಭಾಗ್ಯ, ಸಿರಿ ಸಂಪತ್ತ್ ಕೊರ್ಪಿನ ದೇವತೆ ಇಂದ್‌ದ್ ಇತ್ತೆಲಾ ಭಯ ಭಕ್ತಿಡ್ ನಂಬೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ತಬುರಜ್ಜೆ ತೆಂಬರೆ ಬೊಟ್ಟುದು ಕತೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುಗಿತ್ತೆ. ಅದಗ ಜೋಕುಲು ದಾದ ಇಡೀ ಊರ್ದ ಜನಕ್ಕುಲೇ ಜಾಲ್ ನಿಲೀಕೆ ಸೇರ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ತಬುರಜ್ಜನ ಉಮೇದ್ ಇತ್ತೆ ಲಗಾಮ್ ದಾಂತಿ ಕುದುರೆದಂಚ ಆಂಡ್. ಕುಡ ತೆಂಬರೆ ಬೊಟ್ಟುದು ನಲ್ತೊಂದು ಜೋಕುಲೆನ್ ಮಾಂತ ಸುತ್ತ ಸೇರವೊಂಡೆ. "ಜೋಕುಲಪ್ಪಾ.. ಜೋಕುಲು... ಜೋಕುಲು... ಜೋಕುಲು... ನೋತೊಂಡ... ಜಡ್ಡ್ ಕೆಬಿತ್ತ ಜೋಕುಲೆಗ್.... ದಾನಿ ಬೋಡು ಜೋಕುಲ್..." ಇಂದ್‌ದ್ ಜೋಕುಲೆ ಪದ ಪಣರೆ ಶುರು ಮಲ್ತೆ. ಅದಗ ಜೋಕುಲುಲಾ ಆಯನ ಸುತ್ತ ಕುಶಿಟ್ಟ್ ನಲ್ತ. ಅಜ್ಜೆರೆ ಕತೆತ್ತ ಕಿಂದರಿ ಜೋಗಿನಂಚ ಕಿನ್ನರಿದ ಮಾದಕ ಸ್ವರೊಕ್ಕು ಜೋಕುಲು ಮರ್ಲ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ನಲ್ತಿನಂಚ ಚಾವಡಿಡ್ದ್ ಅಜ್ಜೆರೆನ ಲೆಪ್ಪು ಬತ್ತ್ಂಡ್. ತಬುರಜ್ಜೆ ನಲ್ಕೆ ಉಂತಯೆ. ಬಂಜಿ ನಿಲೀಕೆ ಒಣಸ್ ಮಲ್ತೆ. ಬಾಯಿ ನಿಲೀಕೆ ಅಜ್ಜೆರ್ ಕೊರಿನ ಬಚ್ಚಿರೆ ಪೂಲು ತಿಂದೆ. ಅರಿ ತಾರಾಯಿ ಜೋಳಿಗೆಡ್ ದಿಂಜಾವೊಂಡೆ. ತೆಂಬರೆ ಪುಗ್ಗೆಲ್‌ಡ್ ಪಾಡೊಂಡೆ. ವೋನೆ ನಿಲೀಕೆ ತೆಲ್ತೊಂದು ತಬುರಜ್ಜೆ ಪಿರ ಪೋನಗ ಜೋಕುಲೆ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೀರ್.

ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಕತೆಕ್ಕುಲು

1.	ಕೋಟಿ - ಚೆನ್ನಯ	:	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
2.	ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ	:	ಎ.ವಿ. ನಾವಡ
3.	ಕೋಡ್ದಬ್ಬು	:	ಡಾ. ಸುಶೀಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
4.	ಪರತಿ ಮಂಗನೆ	:	ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ
5.	ಪುಳ್ಯೂರ ಬಾಚೆ	:	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ
6.	ಅಬ್ಬಗೆ ದಾರಗೆ	:	ಕೆ.ಜೆ. ಶೆಟ್ಟಿ ಕಡಂದಲೆ
7.	ಮೂಂಕು ಸಂಬಳೊ	:	ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ
8.	ಮಗೆ ಬರವು ಕಲ್ತೆ	:	ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್
9.	ಮಾಯಂದಾಳ್	:	ಯಶವಂತಿ ಸುವರ್ಣ
10.	ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡೆ	:	ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ
11.	ಬನ್ನಾಲ್	:	ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್
12.	ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್	:	ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು
13.	ಜೋಗಿ ಪುರುಸೆರ್	:	ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ
14.	ಅಗೋಳಿ ಮಂಜನೆ	:	ಗಣೇಶ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್
15.	ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವಂದಿನ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನಂದಿನ	:	ಕೆ.ಆರ್. ರೈ
16.	ದೇವು ಪೂಂಜೆ	:	ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ
17.	ಮಾಯೊದ ಪೊಣ್ಣು	:	ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ
18.	ಅಜ್ಜಿ ಕತೆಕುಲು	:	ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ
19.	ಅಪ್ಪೊದಡ್ಯೆ	:	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
20.	ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯೆ	:	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್